UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta
Katedra asijských studií

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2021 Bc. Monika Hálová

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Orientalismus v televizním seriálu Kimova večerka

Orientalism in the TV series Kim's convenience

Olomouc 2021 Bc. Monika Hálová

vedoucí diplomové práce: doc. Mgr. David Uher, PhD.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Orientalismus v televizním seriálu Kimova večerka“ vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne: _____

_____

Anotace

Jméno a příjmení:	Monika Hálová
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Orientalismus v televizním seriálu Kimova večerka
Vedoucí práce:	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Počet stran:	70
Klíčová slova:	orientalismus, Asie, Jižní Korea, stereotyp, Kim's Convenience

Tato diplomová práce se bude zabývat otázkou zobrazování jihokorejských imigrantů v západním prostředí v kanadském seriálu Kim's Convenience (česky: Kimova večerka). Mým cílem je analýza televizního seriálu západní produkce, který se věnuje životu jihokorejských imigrantů na Západě, konkrétně v Kanadě. Na základě této analýzy je poté cílem vyhodnotit, jaké informace jsou divákovi podávány a zda se zakládají pouze na zažitých stereotypech či faktech. V teoretické části bude objasněn pojem orientalismus a sním s pojené další nezbytné pojmy jako je Orient a Okcident. Dále zde představím televizní seriál Kim's Convenience, na kterém bude analýza provedena a stejnojmennou divadelní hru, která stála tomuto seriálu předlohou. V praktické části poté dojde k analýze vybraného segmentu z tohoto seriálu. Na vybraném segmentu identifikuji jednotlivé prvky orientalismu, které následně zařadím do souvisejících tematických skupin a ty podrobně analyzuji a popíši. Budu se snažit identifikovat zejména stereotypy týkající se jihokorejských imigrantů. Kontrastně k tomu budu identifikovat odpovídající zobrazování korejské kultury; tak, abych mohla porovnat, z čeho seriál více vychází, zda ze stereotypu či z faktů.

Abstract

Name and surname:	Monika Hálová
Faculty and department:	Faculty of Arts, Department of Asian studie
Title:	Orientalism in the TV series Kim's convenience
Supervisor:	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Number of pages:	70
Keywords:	orientalism, Asia, South Korea, stereotype, Kim's Convenience

This thesis will address the issue of portraying South Korean immigrants in the Canadian series Kim's Convenience. My goal is to analyze a television series of Western production that focuses on the lives of South Korean immigrants in the West, specifically in Canada. The aim of this thesis is to evaluate what information is provided to the viewer and whether it is based only on stereotypes or facts. The theoretical part will clarify the concept of orientalism and other necessary concepts such as Orient and Occident. It will also present the TV series Kim's Convenience on which the analysis will be performed and the play of the same name which was a template for this TV series. In the practical part selected segment from the TV series will be analyzed. On the selected segment I will identify individual elements of orientalism which I then classify into related thematic groups, analyze and describe them in detail. In particular, I will try to identify stereotypes about South Korean immigrants. I will also identify appropriate depictions of Korean culture so that I can compare what the series is based on, whether on stereotype or on reality.

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé práce doc. Mgr. Davidu Uhrovi, PhD., za jeho čas, který mi věnoval, ochotu, vstřícnost a cenné rady při mém studiu a vedení diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala všem přátelům a rodině, kteří mi byli po celou dobu studia oporou.

Obsah

Anotace ... 4
Abstract ... 5
Obsah ... 7
Seznam tabulek ... 9
Ediční poznámka ... 10
Úvod ... 11
1 Orientalismus a pojmy s ním spojené ... 13
1.1 Orientalismus ... 13
1.2 Orient ... 16
1.3 Okcident ... 17
1.4 Orientalistika ... 17
1.5 Okcidentalismus ... 17
2 Orientalismus v kultuře a popkultuře ... 18
3 Reprezentace Asiatů ve filmu a televizi ... 20
3.1 Yellowface ... 22
3.2 Whitewashing ... 24
4 Kimova večerka ... 26
5 Korpus ... 30
5.1 Zobecnění ... 36
6 Analýza ... 36
6.1 Západní pohled na Asiaty a imigranty ... 37
6.1.1 Záměna etnik asijských herců ... 37
6.1.2 Stereotyp modelové menšiny ... 39
6.1.3 Imigranti nebo uprchlíci ... 41
6.2 Užití jazyka ... 42
6.2.1 Korejština ... 42
6.2.2 Přízvuk a špatná jazyková vybavenost ... 43
6.3 Hodnotové soudy postav ... 44
6.3.1 Přísná výchova ... 45
6.3.2 Zaměření na rodinu a postavení ženy ... 48
6.4 Symboly a znaky asijské kultury ... 52
6.4.1 Korejská vlajka ... 52
6.4.2 Soška kočky Maneki neko ... 54
6.4.3 Soška Doraemona a Bezpáteříka ... 55
7 Diskuze ... 56

Závěr 58
Resumé 61
Seznam literatury a pramenů 63
Literatura 63
Internetové zdroje (IZ) 65

Seznam tabulek

Tabulka 1: Kimova večerka - Epizoda 1 - Sleva pro gaye 32
Tabulka 2: Kimova večerka - Epizoda 4 - Frank a Najŏng 34
Tabulka 3: Kimova večerka - Epizoda 6 - Neposlušné dítě 36
Tabulka 4: Významy trigramů korejské vlajky 53

Ediční poznámka

Pro přepis korejských výrazů do latinky v textu této diplomové práce je použita Česká vědecká transkripce korejštiny. Jména herců a některých postav jsou v práci uváděna ve formátu, v jakém jsou buďto obecně zažita, nebo v jakém jsou uváděna v originálních dílech. Toto rozhodnutí bylo učiněno na základě toho, že některá jména lze ve formátu České vědecké transkripce jen stěží vyhledat.

Úvod

Popularita asijských zemí, potažmo jejich kultur a jazyků, je zřejmá již několik desítek let. V posledních letech se však do popředí této oblíbenosti dostává především kultura korejská. Díky moderní popkultuře z Jižní Koreji, která se někdy také nazývá Hallyu wave, se čím dál více lidí zajímá právě o kulturu této země. Takovýto zájem většinou přeroste pouze pomyslnou škatulku korejského popu a takový fanoušek se začne o korejskou kulturu zajímat komplexněji a začne vyhledávat více informací. Tohoto fenoménů se tedy takzvaně chytilo mnoho západních tvůrců a filmařů, kteří začali produkovat díla, která se snaží na tuto oblíbenost a zájem nějakým způsobem navázat. Jedním z takových příkladů jsou mimo filmů také seriály, které se snaží divákům přiblížit korejskou kulturu, korejce a jejich každodenní život zábavnou formou. Takovýmto seriálem je i Kimova večerka, která byla nejen v televizním vysílání mnoha zemí světa, ale je také přístupná na filmové a seriálové platformě Netflix, čímž se dostává ještě k většímu publiku. Takové publikum pak nemusí být složeno pouze z fanoušků této kultury, kteří mají již o korejcích a jejich kultuře určité povědomí, ale i ze zcela běžných lidí, kteří se s touto kulturou setkávají poprvé. V takovém případě může tento seriál utvářet jejich pohled na toto etnikum a to jak negativní, tak pozitivní. Seriál může využívat toho, že se může stát reálnou reprezentací korejské menšiny na Západě, nebo také může stavět na zakořeněných stereotypech, které ohledně Asiatů obyvatelé Západu mají. Seriál Kimova večerka se snaží vykreslit život korejských imigrantů na západě, v tomto případě konkrétně v Kanadě a otázkou tedy je, zobrazuje tento seriál jejich život a kulturu pravdivě a věrohodně, tak aby ji sledujícím přiblížil, nebo se opět jedná jen o stereotyp, který má sloužit k pobavení diváka a v konečném výsledku může kultury od sebe oddalovat?

Předtím než se práce bude zabývat analýzou tohoto seriálu, je nutné si objasnit některé pojmy a načrtnout pozadí reprezentace Asiatů v popkultuře, potažmo ve filmu a televizi. Proto bude v teoretické části nejprve vysvětlen termín orientalismus, který se nachází i v samotném názvu této diplomové práce, a ostatní pojmy s ním spojené. Termíny, které se pojí s orientalismem jsou například samotný Orient, jeho protikladný Okcident a okcidentalismus, nebo také vědní obor orientalistika. Na tyto pojmy bude navazovat také kapitola věnující se orientalismu v kultuře a popkultuře. Další kapitola teoretické části práce se bude věnovat reprezentaci Asiatů ve filmu a seriálové tvorbě. Tato kapitola

představí nejen četnost a typické role, do kterých jsou asijští herci obsazováni, ale také dvě problematické praktiky: yellowface a whitewashing. V poslední kapitole se práce zaměří na samotný seriál Kimova večerka. Takto část teoretické práce představí jak samotný seriál, tak jeho předlohu v podobě divadelní hry, dějovou linku, hlavní postavy i kritiku, která se seriálu dostala.

V praktické části poté dojde k samotné analýze seriálu Kimova večerka. Pro účely analýzy bude nejprve utvořen korpus z vybraného segmentu seriálu, který bude analyzován. Vzhledem k délce seriálu bude předmětem analýzy pouze menší vybraný segment. Analýza kompletně celého seriálu by byla na rozsah magisterské práce příliš dlouhá. Ve vytvořeném korpusu se budou nacházet identifikované orientalizující prvky seřazené chronologicky a rozdělené dle scén, ve kterých se objevovaly. Jednotlivé prvky budou později zařazeny do větších tematických skupin. Tyto tematické skupiny budou následně popsány spolu s příklady, které se objevily v analyzovaném segmentu seriálu, a také budou v jeho kontextu vysvětleny. Důležitým bodem bude také porovnání, zda se vyobrazování korejských imigrantů na Západě v tomto seriálu opírá o fakta, nebo jestli se seriál opírá o stereotypy. Na základě tohoto zjištění pak můžeme určit, zda se jedná o orientalismus pozitivní, nebo negativní a zda tento seriál divákům korejskou kulturu a korejce přibližuje, nebo naopak vzdaluje.

1 Orientalismus a pojmy s ním spojené

1.1 Orientalismus

Samotný pojem orientalismus se dá vyložit hned několika různými způsoby a je proto někdy označován za ne zcela jasný. Nejčastěji je definován jako výraz, který označuje imitaci prvků východních (nebo jinak také orientálních) kultur západními autory. Společensko-vědní definice dále popisuje orientalismus jako pojem, který se snaží o vysvětlení nerovného vztahu mezi evropským Západem a východním Orientem. Orientalismus se podle této definice také snaží vyjádřit a především pochopit rozdíl mezi Západem a Orientem, a to především očima obyvatel Západu. Na orientalismus jde dále také nahlížet jako na vědní disciplínu, která zkoumá Orient ze všech různých pohledů, a to například z historického, antropologického, ale také filologického či sociologického.[1, 2]

V oblasti postkoloniálních studií se termínem orientalismus rozumí způsob myšlení, jakým je nahlíženo na obyvatele mimo kulturní prostředí západních civilizací. Tento pohled rozděluje obyvatele světa na dva odlišné kolektivy, kdy z pohledu orientalismu se jedná o „nás", neboli nadřazenou evropskou společnost, kdežto obyvatelé Východu jsou označováni jako „oni", nebo také „ti podřazení". Tento způsob myšlení a rozdělení světa vychází z období kolonizace a evropského imperiálních přístupu ke zbytku světa. Díky tomuto rozdělení na „my" a „oni" jsou oběma skupinám přiřazovány určité stereotypní charakterové vlastnosti, které tak jednotlivé společnosti generalizují ať už pozitivně či negativně. Západní a především evropské státy jsou tímto pohledem vnímány jako kultivované, vyvíjející se, civilizované, organizované a racionální, zatímco v kontrastu k tomu jsou národy Orientu brány jako barbarské, necivilizované, nábožensky fanatické a neschopné změny či přizpůsobení se. Přisuzování těchto charakteristik oběma kulturám není výsledkem sofistikované reflexe, nýbrž vychází právě pouze ze zakořeněných stereotypů a názoru, že se věci takto prostě vždy měly a mají. Tento názor je také mnohdy obhajováním tzv. zdravým rozumem.[3] O tom, že tento pohled na východní kultury stále mezi evropskými občany přetrvává do dnešních dnů, jsme se mohli přesvědčit například

[1] SAID, Edward W. Orientalismus: západní koncepce orientu. Str. 11-12
[2] MACFIE, Alexander L. Orientalism: A Reader Str. 9
[3] (IZ) DOBOŠ, Pavel. Orientalismus: západní koloniální koncepce nezápadních oblastí.

při nedávné „migrační krizi". Mnoho evropských občanů, ačkoliv se nikdy do styku s obyvateli Orientu nedostali a ani nemají o této části světa hlubší znalosti, zaujala odmítavý postoj. Tento postoj v uvedeném případě reflektoval právě zmíněné argumenty o náboženském fanatismu a zaostalosti ve spojitosti s Východem.

Pravděpodobně nejznámější definici orientalismu však uvedl palestinsko-americký představitel kulturních studií a literární teoretik Edward Wadie Said. Dle jeho koncepce orientalismu je tento výraz komplikovaný a vymezuje více významu, všechny jsou dle něj však vzájemně propojené. V obecné rovině podle Saida znamená pojem orientalismus snahu o postihnutí druhu myšlení, které je založeno na ontologickém a epistemologickém rozlišení mezi Orientem a západním světem, tedy Okcidentem. Podle Saida je možno orientalismus vnímat také jako společenskou instituci, která zkoumá výroky o Orientu, popisuje Orient, učí o Orientu a objasňuje ho. V jiném slova smyslu je to také způsob, jakým Západ Orient ovládá, spravuje a restrukturalizuje. Nejznámnějším Saidovým dílem, které se věnuje orientalismu, je kniha z roku 1978 s názvem Orientalismus. Základní koncepce Orientu. Tato kniha je považována za klasické vědecké dílo ohledně orientalismu a právě pojem orientalismus se začal po jejím vydání hojně používat v akademickém prostředí pro případy, kdy autor poukazuje na obecný a určitým způsobem povýšenecký západní pohled na kulturu Středního východu, Asie a Severní Afriky. Na základě analýzy historických spisů, vědeckých článků i literárních děl Edward Said demonstroval, jak je z dlouhodobého hlediska Západ veden k tomu, aby byl jeho pohled na Orient stereotypní a vnímal jej jako svůj protějšek. Dle Saidovy analýzy tak Západ nahlíží na kulturu Orientu jako na něco statického, nerozvinutého a nevyspělého. Na tuto analýzu navazuje myšlenka, že západní společnost je kontrastně k východní rozvinutá a svým způsobem tedy nadřazená a měla by tak Orient ovládat. Said své argumenty staví především na studiu akademických textů a diskurzů převážně francouzských autorů. Ve své práci vychází konkrétně například z prací francouzského filozofa Michala Foucaulta, italského filozofa Antonia Gramsciho nebo amerického vědce Noama Chomskyho. Ve své knize se Said zaměřuje především na evropský vztah k Blízkému východu a také k islámu. Edward Said ve své práci poukazuje na to, že západní představa Orientu není postavena na skutečnosti či přesných faktech, ale pouze

na předem daných archetypech. A to i v případě, že se mnohdy tato představa snaží prezentovat v určitých dílech vědecky.[4, 5]

Dnes je však pojem orientalismus užíván ve více zobecňujícím smyslu při popisování vztahů mezi Západními a orientálními civilizacemi. Existuje také rozdíl mezi pohledem Evropy a Ameriky na Orient. Tyto pohledy se od sebe liší především díky tomu, že jsou ovlivněny prostředím, ve kterém obyvatelé žijí. Američané si na rozdíl od Evropanů představí pod pojmem Orient převážně země Dálného východu jako je Japonsko nebo Čína. Představa orientalismu dle Saida přispěla svým způsobem i k vývoji evropské společnosti a to právě díky představě kontrastu mezi dvěma civilizacemi. Díky tomu se mohla evropská společnost vůči této odlišnosti vymezit a upevnit tak své hodnoty. Orientalismus tak není pouze zkreslenou reprezentací Orientu, ale také nástrojem k ospravedlnění koloniální nadvlády. V tomto směru lze Saidovo dílo chápat jako určitou kritiku západního kolonialismu a vědy.[6]

Díky tomu, že se tato kniha Edwarda Saida stala po svém publikování jednou z nejvíce citovaných studií, nevyhnul se autor ani vlně kritiky. Nesouhlas s tímto pojetím orientalismu přicházel převážně ze strany akademických orientalistů. Kritici Saidovi vyčítají především to, že je postavil do pozice, ze které nemají možnost vystoupit nebo uniknout, pokud chtějí jako obyvatelé Západu nadále zkoumat a popisovat Orient. Edward Said podle nich také zapomíná, že stejně jako lze kritizovat orientalismus v západním myšlení, lze dobře kritizovat na druhou stranu i okcidentalismus ve východním myšlení. Tyto kritické názory na Saidovu kritiku orientalismu si našly mnoho příznivců, kteří se s nimi ztotožnili. Stejně tak se našli i odpůrci této kritiky, kteří kritikům vyčítají, že nepochopili poslání Edwarda Saida a co se snažil pomocí kritiky orientalismu předat.[7], [8]Za nejvýraznější kritiky Saidovy práce jsou považováni britský specialista na Blízký Východ Bernard Lewis a profesor George Paul Landlow a jeho soubor textů s názvem Politický diskurz – Teorie kolonialismu a postkolonialismu. Landlow ostře kritizuje Saida za to, že se v rámci pojmu Orient soustřeďuje výhradně na arabské státy a prakticky ignoruje ostatní země, které pod tento pojem také spadají, jako jsou například

[4] UHER, David a Tereza SLAMĚNÍKOVÁ. Rowan Atkinson zpívající, orientalizující. Str. 7-8
[5] (IZ) DOBOŠ, Pavel. Orientalismus: západní koloniální koncepce nezápadních oblastí.
[6] SAID, Edward W. Orientalismus. Západní koncepce orientu. Str. 11-12
[7] (IZ) HALLIDAY, Fred. 'Orientalism' and its Critics.
[8] HALLAQ, Wael B. Restating Orientalism: A Critique of Modern Knowledge. Str. 27-63

právě Korea, Čína, Japonsko či Indie a mnoho dalších. Said se tak podle Landlowa sám dopouští toho, co ve svém díle kritizuje. Nesouhlasí se Saidem i z toho důvodu, že jak Orient, tak i Okcident nejsou v žádném případě oblastí, která by byla zcela homogenní. Landlow staví svoji kritiku Saidova vidění orientalismu také na tvrzení, že druhý autor za orientalistikou vidí převážně politiku.[9]

Z pozic obou autorů lze na orientalismus nahlížet ze dvou různých pohledů a to z negativního i kontrastně pozitivního. Orientalismus podle Edwarda W. Saida by se dal popsat jako negativní, který od sebe kultury Západu a Východu vzdaluje. Záměrem je v tomto případě orientální země popsat tak, aby čtenáře, potažmo diváka od zájmu o tyto kultury odradil. Zatímco orientalismus G. P. Landlowa je naopak pozitivní. Pozitivní orientalismus má tak v lidech zájem o kultury probouzet a přibližovat je k sobě.[10]

1.2 Orient

Orientalismus odkazuje na Orient (Východ) jako na určitý protiklad Okcidentu (Západu). Kořen slova vycházející z latinského slova Oriēns, je synonymním označením pro Východní část světa z pohledu Evropanů, zemí vycházejícího slunce, nebo pouze pro Východ či samotný východ slunce. Určitá hranice mezi Orientem a Západem byla utvářena stovky let a stejně tak se i posouvala. Bylo to především díky mnoha zámořským plavbám a koloniálním stykům, ale také díky přirozenému zájmu Evropanů o něco cizího a exotického. Obsah tohoto termínu se v průběhu dějin měnil a v současné češtině většinou označuje Blízký východ a východní Středomoří, někdy v širším slova smyslu i Střední a Dálný východ, někdy i Indočínu a Malajsko. Toto označení se tedy začalo hojně využívat jako termín označující určitou geografickou oblast. Příslušníkovi nebo jinak také obyvateli Orientu se někdy říká Orientálec. Tím je myšlen člověk pocházející z Asia a Afriky. Jedná se tedy o Číňany, Japonce, Korejce, Araby, ale také Egypťany atd.[11]

[9] UHER, David a Tereza Slaměníková. Rowan Atkinson zpívající, orientalizující. Str. 7-8
[10] Tamtéž.
[11] Ottův slovník naučný, heslo Orient. Sv. 18, str. 864

1.3 Okcident

Na druhé straně od Orientu pak stojí západní svět, tedy Okcident. Západní svět, západní civilizace nebo prostě jen Západ či Okcident je souhrnné označení pro státy Evropy, Ameriky a Oceánie. Tyto země v teorii nesdílí pouze svoji geografickou polohu, ale pojí je také kulturní, hodnotové a společenské rysy. Mezi tyto rysy se řadí věci jako je svoboda, lidská práva, rovnost, tolerance a demokracie. Stejně tak jako pojem Orient a Východ se samotný pojem Okcident a Západ včetně významu a rozsahu v průběhu dějin různě měnil a to především v závislosti na kontextu v jakém byl používán. Doteď zůstávají pojmy Orient a Okcident a jejich vymezení předmětem debat. Oba dva termíny lze chápat z hlediska nejen geografického, ale také historického, kulturního, jazykového, náboženského a politicko-ekonomického a jednotlivá vymezení se od sebe mohou lišit.[12]

1.4 Orientalistika

Je třeba dávat si pozor, abychom nezaměňovali termíny orientalismus a orientalistika. Druhý uvedený termín označuje interdisciplinární vědní obor, který zkoumá historii, kulturu, společnost a jazyky východních národů. Jinými slovy se jedná o studia asijských a afrických zemí. Tento termín je však spojován také s obdobím koloniální nadvlády evropských států nad státy východními. Proto bylo od užívání tohoto termínu na akademické půdě od druhé poloviny dvacátého století upuštěno a nahradil jej termín asijská a africká studia.[13]

1.5 Okcidentalismus

Termín okcidentalismus je používán k vyjádření negativního pohledu na západní svět z pohledu východní společnosti. Tento pohled má svoje kořeny především v silném východním vlastenectví a nacionalismu a také je reakcí na západní kolonialismus. Sám Said byl pro svoji kritiku orientalismu osočovaný z okcidentalismus. Zejména proto, že údajně nepravdivě popisuje Západ, stejně jako kritizuje špatnou západní charakteristiku Východu.[14]

[12] Ottův slovník naučný, heslo Okcident. Sv. 18, str. 690
[13] KOL. Českoslovenští vědci v Orientu I.. Str. 11
[14] BURUMA, Ian a Avishai MARGALIT. Occidentalism : A Short History of Anti-Westernism. Str. 17

2 Orientalismus v kultuře a popkultuře

Na autory a skladatele se běžně nepohlíží jako na „Orientalisty" ve stejném smyslu, jako se nahlíží na umělce tvořící umění s tematikou Orientu. Najdeme jen málo autorů, kteří by se přímo specializovali na téma či styl Orientu, nebo byli pro přímo tuto tvorbu známí. Ovšem mnoho běžně známých autorů, jako je například i Mozart či Flaubert, vytvořili díla, ve kterých se téma Orientu a určité exotiky objevuje. Jedním z prvních a nejvýznamnějších autorů, kteří vytvořili zásadní umělecké dílo v období Romantismu je Lord Byron a jeho Turecké příběhy z roku 1813. Jedná se o exotickou fantastickou báseň zasazenou do prostředí Orientu. Dalším takovým dílem může být například i Verdiho opera Aida z roku 1871, která je zasazena v Egyptě. V této opeře Verdi vyobrazuje Egypt jako tyranskou zemi, která vládne nad Etiopií.[15]

Pokud se zaměříme na literární díla, která by se dala považovat za orientalizující, pak se jedná především o díla z období Romantismu mezi lety 1785 až 1830. Vlna Romantismu byla ve světové literatuře reprezentována především literaturou evropskou, která byla v té době patrně ovlivňována východním světem. Cestování evropských umělců a členů elity na Východ mělo za výsledek mnoho fantastických příběhů z exotického světa a zvyšovalo na Západě zájem o všechno cizí a orientální. Autoři poznatky o Orientu za svých cest tak přirozeně začali zakomponovávat do svých děl. Romantický orientalismus do svých příběhů zahrnuje místa z Afriky a Asie, folklor i východní filozofii. Orientální náměty můžeme najít například v dílech George G. Byrona a jeho lyricko-epických povídkách jako je Korzár, Lara nebo Džaur. Příkladem z francouzské literatury může být například dílo Gustava Flauberta s názvem Salambo, která se opírá o dějiny Kartága, avšak jeho obyvatele popisuje jako nemorální, nebezpečné a plné erotiky.[16]

Mimo jiné je možné se setkat s prvky orientalismu i v rámci architektury. Orientalismus se projevuje v architektuře přejímáním ozdobných a architektonických prvků asijské, někdy i severoafrické architektury. Orientální architektura se dělí především na tyto tři druhy: arabskou, egyptskou a architekturu dálného východu. Arabská orientální architektura se začala rozvíjet se vznikem islámského náboženství. Díky arabským

[15] GLOAG, Kenneth a David BEARD. Musicology: The Key Concepts. Str. 128-129
[16] (IZ) NASH, Geoffrey. Literary Orientalism: A Companion (review).

expanzím od sedmého století se šířila jak na západ, tak i na východ. Arabská architektura má sama o sobě nízký umělecký základ a proto se zakládá i na prvcích jimi dobytých kultur. Tato rozmanitá architektura vzbudila zájem u západních architektů a to především v důsledku objevných plaveb. Největší rozmach zaznamenala arabská orientální architektura v období Romantismu. Ze staveb v tomto duchu jsou pravděpodobně nejznámnějšími Budova královského paláce v Brightonu a Minaret v Lednicko-valtickém areálu. Prvky egyptské orientální architektury lze najít v téměř všech odvětvích architektury, především pak ve stavbě památníků a dekorací hřbitovů, kde se odráží pohřební tradice z dob faraonů. Architektura dálného východu má počátky své popularity v Ervropě na konci sedmnáctého století. Tato architektura zaujala západní architekty především díky své dramatické odlišnosti a exotičnosti oproti evropské architektuře. Od arabské či egyptské architektury, které se vyznačují plastičností a zdobeností, se odlišuje určitou elegancí a konkávními vystupujícími střechami, které přitahují pozornost na první pohled. Příkladem této architektury mohou být různé čínské a japonské zahrady objevujících se v mnoha městech po celém světě.[17]

Forma orientalismu, se kterou se v dnešní době můžeme setkat nejčastěji, je v podobě filmu a televizních seriálů. Jedná se především o americkou filmovou tvorbu. Příklady které budou pravděpodobně známé téměř každému diváku jsou například filmové série Indiana Jones a Mumie. Tyto filmové série zobrazují nejen typické výjevy z prostředí východních zemí, ale také jejich obyvatele vyobrazují jako zaostalé a často jsou to hlavní záporné postavy, zatímco hlavním hrdinou je postava přicházející ze Západu.[18,19] Příkladem orientalismu ve filmu je také série sci-fi filmů Hvězdné války (anglicky také Star Wars). V této sérii filmů se můžeme setkat s prvky orientalismu aniž by jsme si to uvědomovali. Avšak už jen koncept Síly a Temné strany se silně opírá o východní filozofii. Uniformy postav jsou silně inspirované východními kulturami a stejně tak postava Velmistra Yody je příkladem spíše východního než západního přístupu učitele.[20] Dalšími příklady orientalismu mohou být i animované filmy Walta Disneyho – Aladin a Legenda o Mulan. Už jen úvodní píseň ve filmu Aladin označuje zemi za barbarskou.

[17] (IZ) LANCASTER, Clay. Oriental Forms in American Architecture 1800-1870.
[18] (IZ) Indiana Jones must retire: Archaeology, imperialism and fashion in the digital age.
[19] (IZ) MIKDADI, Ridha. Orientalism and the Representation of 'Others' in The Mummy.
[20] (IZ) CONTEXT: THE FORCE THAT BINDS US.

Všimnout si lze i různých rysů v obličeji. Zatímco záporné postavy jsou zobrazovány tak, aby byl na první pohled poznat jejich arabský původ, Aladin a princezny Jasmína mají rysy spíše euro-americké. Orientalizující je i způsob zobrazování princezny Jasmíny v odhalujícím oblečení, které je spjaté s vyobrazováním žen Orientu jako svůdnými a erotickými, kdy se často stávaly předmětem erotických fantazií.[21] V dalším filmu – Legendě o Mulan se můžeme setkat s orientalismem ve spojení s čínskou kulturou. Tento film se snaží v divácích vzbudit silnou představu čínské kultury, využívá však znaků, jako jsou rostliny (konkrétně japonské sakury), nebo oděvy, které nejsou tak zcela čínského původu. Navíc i tento film divákům podsouvá představu poslušné asijské dívky, proti které Mulan v příběhu rebeluje.[22]Dalším filmem, který stojí za zmínku je film Gejša. Film sice poukazuje na škodlivý vliv a důsledky orientalismu, který se projevil během americké okupace Japonska, ale zároveň jsou v něm stále zřejmé určité orientalizující tendence, které se zaměřují spíše na to aby snímek lahodil oku diváka, více než na kulturní či historickou přesnost.[23]

3 Reprezentace Asiatů ve filmu a televizi

Reprezentace menšin v západní filmové a seriálové tvorbě je v posledních letech předmětem mnoha debat o tom, zda je dostatečná a případně jakým způsobem jsou menšiny v kinematografii reprezentovány. Je bezpochyby, že film a televize mají svůj podíl na vytváření a upevňování stereotypů týkajících se menšin, v tomto případě převážně Asiatů či konkrétně korejců. Postavy s charakterem vystaveným pouze na stereotypech, které mnohdy neodráží realitu, whitewashing nebo yellowface, to všechno jsou problémy se kterými se můžeme ve filmu a televizi setkat, když jde o reprezentaci Asiatů v západní tvorbě. Dalo by se snad říct, že způsob a frekvence zobrazování asijských postav se v posledních letech zlepšuje. Zvláště pokud vezmeme v potaz například ceny Filmové akademie, kde Oscara získal první korejský film Parazit, nebo nominaci korejského herce Stevena Yeuna na cenu za nejlepšího herce. Na posledním udílení cen v dubnu 2021 se stala Youn Yuh-Jung první korejskou herečkou, která získala oscarové ocenění za vedlejší ženskou roli ve filmu Minari. Dalším významným

[21] (IZ) Disney's Aladdin and Orientalism: time for a rethink?
[22] HÁLOVÁ, Monika. Walt Disney a orientalismus: Legenda o Mulan (1998). Str. 95-103
[23] (IZ) Memoirs of Geisha: Orientalism and the Limited Transformation of Chiyo.

okamžikem posledního udílení cen Filmové akademie bylo ocenění Chloé Zhao, která se stala první Asiatkou, která získala Oscara za nejlepší režii. Pro některé se však tato reprezentace zdá stále malá a nedostatečná, navíc stále plná stereotypů, kterým se mladí Asiaté žijící na Západě snaží bránit.

Jednou z takových stereotypních asijských mužských postav je postava, která by se dala nazvat jako „šprt". Tato postava je většinou zobrazována jako ne příliš atraktivní, spíše femininní než maskulinní, pravděpodobně bude nosit brýle, hodně studovat a nebude se zajímat o žádný společenský život, natož o vztahy či intimitu. K tomuto všemu mívají tyto postavy diskutabilní smysl pro módu, rádi hrají počítačové hry nebo se zajímají o technologii, při komunikaci s ostatními jsou neohrabaní a vlastně nejsou ani moc oblíbení. Takovými rolemi byla například postava nemluvného tanečníka Mika v muzikálovém seriálu Glee, kterou ztvárnil herec Harry Shum Jr., který se v reálném životě na tuto postavu podobá jen málo. Pokud nejsou Asiaté zobrazováni jako tito relativně mladí šprti, jsou jim často přisuzovány i další stereotypní role, jako je mistr bojového umění, učenec a nebo vedoucí gangu. Stereotyp mistra bojových umění by se dal zcela nepochybně připsat popularitě filmů s herci jako jsou Jet Li, Bruce Lee a Jackie Chan. Tito herci jsou známí především pro svoje role ve filmech, kde často předvádí bojová umění a jen těžko by si běžný divák vybavil film s jinou tematikou, ve kterém hráli. Tyto role sice boří předchozí stereotypy o asijských mužích, kteří jsou spíše dětští než mužní a ukazuje nám asijské muže v zcela jiném světle, kde můžou být atraktivní a silní, ale tvoří stereotyp jiný. Možná jsou tyto postavy mužné a přitažlivé, ale vždy jsou příliš zaneprázdněné bojem se zločinem či záchranou světa, proto je na plátně a v televizi nevídáme v žádném milostného vztahu a prakticky o něj ani nejeví zájem, ačkoliv jsou třeba dalšími postavami sváděni.

Co se týká ženských rolí, dá se poměrně často setkat s případy, kdy byla do role původně asijské postavy dosazena evropská či americká herečka. Tato praktika se nazývá whitewashing a je popsána v kapitole níže. Když už byla do role dosazena herečka asijského původu, většinou byla zobrazována jako submisivní, poslušná a křehká dívka. Toto zobrazování asijských postav ve filmech a seriálech je odrazem takzvané role správné asijské dívky. Naproti tomuto stereotypu stojí pozdější zobrazování asijských ženských postav jako takzvaných „dračích dam" (v angličtině se tento fenomén nazývá The Dragon Lady). Tyto postavy jsou prezentovány jako silné ženy, které využívají svoji

krásu a sexualitu k tomu, aby dosáhly svého cíle a dostaly to co chtějí. Tyto silné a atraktivní ženy, narozdíl od poslušných křehkých dívek, mívají svoji hlavu a nenechají si od nikoho poroučet. Mimo typické zobrazení těchto dračích dam se můžeme setkat se stereotypní percepcí asijských žen, kdy jsou na plátně zobrazovány jako takzvané čínské panenky, gejši či stydlivky. Obě skupiny žen, ať už ty silné a mazané, nebo tiché a stydlivé se stávají často předmětem sexuální touhy v očích západních mužů díky svému „exotického" původu a ti je ve filmech často považují za svůj majetek a také se k nim podle toho chovají. Mnoho těchto postav je také zobrazováno jako neschopné odolat šarmu evropských a amerických hrdinů, nebo jejich dějová linka zahrnuje zradu a zneužití asijským mužem a záchranu bělošským hrdinou.

3.1 Yellowface

Pojem yellowface (nebo někdy také psáno odděleně jako yellow face) označuje zobrazování, především formou divadelního nebo filmového make-upu, evropských a amerických představitelů tak, aby byl v divákovi vzbuzen dojem, že se jedná o osobu asijského původu. Yellowface je svým způsobem obdobou společnosti více známému termínu blackface, kdy se bělošští herci malovali na černo za účelem ztvárnit a zesměšnit občany afro amerického původu. Zatímco s praktikováním zmíněného blackface se již téměř nesetkáme a je většinovou společností odsuzován jako silný projev rasismu, s technikou yellowface se můžeme stále setkávat i v dílech z poměrně nedávné doby.[24,25]

Jedním z prvních dochovaných příkladů yellowface je hra z poloviny osmnáctého století s názvem Sirotek Číny (anglicky: The Orphan of China). Tato hra je západní adaptací původní čínské hry Sirotek Zhao (anglicky: The Orphan of Zhao) z třináctého století. Kritici uvádí, že hra se těšila úspěchu především pro své téma Orientu, imitaci čínských motivů a právě díky bělošským hercům v yellowface. Díky době, kdy byla tato hra produkována a kdy se v Americe nevyskytovali prakticky žádní imigranti z Číny, se nejedná v žádném případě o reálné zobrazení čínské kultury. Spíš než to, je hra fikcí, která vychází z tehdejší zkreslené představy lidí o Číně a Orientu. Yellowface se od té doby zařadil mezi používané praktiky Amerického divadla a byl praktikován po staletí. Důkazem je fakt, že se s ním můžeme nadále setkávat. V prvních fázích používání

[24] (IZ) MORGAN, Thad. How Hollywood Cast White Actors in Caricatured Asian Roles.

[25] (IZ) CLARK, Alexis. How the History of Blackface Is Rooted in Racism.

yellowface byla vyvíjena snaha o transformaci bělošských herců do asijských charakterů za použití pigmentů ztmavujících pleť a lepicích pásek, které změnily tvar očí na více „asijský vzhled". K těmto a dalším úpravám vzhledu byl přidán také herecký výkon obsahující přehnaný přízvuk či gesta. Yellowface byl považován za zásadní techniku v oboru vizážistiky a známí vizážisté se touto technikou často pyšnili. Instrukce jak dosáhnout co nejlepšího asijského vzhledu pomocí make-upu byly vydány i v příručce s názvem Kompletní vizážista (anglicky: The Complete Make-up artist) autorky Penny Delmar. Překvapující může být, že tato publikace byla vydána v roce 1995. [26] Problematika yellowface je popsána v knize Roberta G. Leeho s názvem Orientálové: Asijští Američané v populární kultuře (anglicky: Orientals: Asian Americans in Popular Culture). Dle Leeho yellowface definuje asijské vzezření a tělo jako nepochybně orientální a soustřeďuje se především na rozdíly mezi Asiaty a bělochy. Yellowface zveličeně znázorňuje rasové rysy, které byly označeny za orientální, jako jsou takzvaně „šikmé" oči, předkus a špatný chrup a „žlutá" barva kůže.[27] Jedním z důvodů, který byl historicky v Americe uváděn k obhajobě používání yellowface v divadle, je zákon, který zakazoval obsazení herců jiné než bílé pleti do rolí, které by mohly být potenciálně vnímány jako objekt zájmu postav, které představovali bělošští herci. Díky malé integraci Asiatů do americké společnosti a neznalosti publika byla tato karikatura svým způsobem diváky preferována. V historii nejsou výjimkou ani kouzelníci, kteří se stylizovali do asijských mistrů a používali náhodná asijsky znějící slova, aby navodili v divákovi pocit mystična.[28]

S příchodem dvacátého století a popularizací filmové tvorby se i yellowface přesunul z divadel na filmová plátna. Jedním z příkladů je například film Dobrá země (anglicky: The Good Earth) z roku 1937. Představitelka jedné z hlavních postav, čínské rolnice O-Lan, získala za svojí roli Oscara. Herečka Luise Rainer v této roli nosila černou parku a make-up, který měl zakrýt její západní původ a navodit asijský vzhled. Údajně měla herečka původně nosit gumovou masku pro dosažení věrohodného „čínského vzhledu". Producenti se údajně rozhodli pro využití yellowface místo obsazení asijských

[26] (IZ) FANG, Jenn. Yellowface, Whitewashing, and the History of White People Playing Asian Characters.
[27] LEE, Robert G. Orientals: Asian Americans in popular culture. Str. 1-14
[28] (IZ) FANG, Jenn. Yellowface, Whitewashing, and the History of White People Playing Asian Characters.

herců z toho důvodu, že američtí diváci ještě nebyli připraveni na film s asijskými herci v hlavních rolích.[29] Za jeden z nejslavnějších příkladů yellowface by mohla být považována role Mickey Rooneyho v oscarovém snímku Snídaně u Tiffanyho z roku 1961. Rooney v tomto snímku ztvárnil japonského fotografa pana Yunioshiho s přilepenými víčky, protézou, která evokuje předkus a s přehnaným přízvukem, tak aby role z postavy vytvořila jakousi karikaturu.[30] Za zmínku stojí i poměrně nové filmové dílo, ve kterém se můžeme s yellowface setkat, i přesto že je dnes společností na tuto techniku nahlíženo negativně. Konkrétně se jedná o sci-fi film Atlas Mraků z roku 2012, kde si můžeme při sledování všimnout hned několika herců, na kterých byl tento druh make-upu použit.[31]

Ačkoliv se v dnešní době můžeme jen výjimečně setkat s yellowface v podobě make-upu, můžeme se setkat s názorem, že obsazování bělošských herců do rolí postav, které jsou původně asijského původu je také jednou z jeho forem. Avšak pro tuto praktiku se ve větší míře používá spíše termín whitewashing.

3.2 Whitewashing

Whitewashing je poměrně častá praxe ve filmovém průmyslu, kdy jsou běloušti herci obsazováni do rolí postav, které mají v předloze odlišnou barvu pleti. Na rozdíl od zmiňované techniky yellowface, při whitewashingu není snaha o změnu vzhledu na více asijský, ale naopak je rasa postavy kompletně změněna obsazením či už při samotném psaní scénáře. Ačkoliv jsou tyto dvě techniky od sebe odlišné, jejich základ a problém je stejný a tím je nedostatečná reprezentace a zkreslování Asiatů v moderních médiích. Seznam filmů, ve kterých se tato praktika objevila je opravdu dlouhý a zahrnuje mnoho rozmanitých žánrů přes romantiku, komedie, akční filmy, fantasy a sci-fi až po filmy historické. Rozhodnutí pro obsazování bělošských herců do těchto rolí může mít dle BBC dva hlavní důvody. Prvním z nich může být systematický (nebo také institucionální) rasismus. Jedná se o formu rasismu, která znevýhodňuje určitou skupinu obyvatel ve společnosti na úrovni zákona či organizace. Dalším důvodem, který je nejspíše více

[29] (IZ) FANG, Jenn. Yellowface, Whitewashing, and the History of White People Playing Asian Characters.
[30] (IZ) MORGAN, Thad. How Hollywood Cast White Actors in Caricatured Asian Roles.
[31] (IZ) BROOKS, Xan. Cloud Atlas under fire for casting white actors in 'yellowface' makeup.

pravděpodobný, je snaha o oslovení většího publika skrze obsazení známých bělošských herců a o dosažení maximálního profitu touto cestou.[32] Studie Univerzity v Jižní Karolíně z roku 2013 odhalila že devadesát čtyři procent hollywoodské produkce obsazuje pouze herce bílé pleti. Pouze necelých pět procent postav americké filmové produkce, které ve filmech mluví, je asijského původu. Toto poukazuje na přetrvávající nedostatečnou reprezentaci asijských postav v populární kultuře.[33] Důkazem je i fakt, že pouze jedno procento všech nominací na Oscarová ocenění tvoří herci asijského původu.[34] Za zmínku stojí například tyto filmy, ve kterých se můžeme setkat s whitewashingem: Dragonball: Evoluce (2009), Poslední vládce větru (2010), Doktor Strange (2016), Duch ve stroji (2017) nebo Zápisník smrti (2017). Ve všech filmech se můžeme setkat s postavami, které byly původně asijského původu, ale do rolí byli dosazeni herci bílé pleti, ať už se jedná o jednotlivé postavy, nebo o kompletní změnu všech hlavních postav oproti asijskému originálu. Dragonball: Evoluce je film, jehož předlohou je japonský manga komiks s názvem Dragon Ball. Hlavního hrdinu, japonského bojovníka Son Goku, ztvárnil kanadský herec Justin Chatwin.[35] Filmová adaptace animovaného seriálu Poslední vládce větru sklidila vlnu kritiky poté, co byl do role Aanga, hlavní postavy která je silně inspirována budhistickými mnichy, obsazen americký dětský herec Noah Andrew Ringer. Vlna nevole k této filmové adaptaci byla tak silná, že tvůrci plánovaného hraného seriálu pro portál Netflix slíbili již při oznámení o budoucím uvedení seriálu, že se rozhodně tentokrát k whitewashingu neuchýlí.[36] Další filmovou adaptací komiksové série je film Doktor Strange od společnosti Marvel. V tomto filmu je postava mnišky nazývaná jako Prastará. Tato postava v komiksech pochází ze smyšleného království Kamar-Taj, které se nachází v Himalájích. Ve filmu Prastarou ztvárnila skotská herečka Katherine Matilda Swinton, známá lépe pod zkráceninou svého celého jména Tilda Swinton.[37] Další vlnu nevole od fanoušků původního japonského animovaného seriálu sklidil film Duch ve stroji. Hlavní hrdinku japonského původu ve filmu ztvárnila americká herečka Scarlett Ingrid Johansson. Tento film byl kritizován nejen za své herecké obsazení, ale také za

[32] (IZ) BROOK, Tom. When white actors play other races.
[33] (IZ) SMITH, Stacy L., Marc CHOUEITI a Katherine PIPER. Race/Ethnicity in 600 Popular Films: Examining On Screen Portrayals and Behind the Camera Diversity.
[34] (IZ) PROIS, Jessica. Asian Actors Have Earned Just 1 Percent Of Oscar Nominations In 89 Years.
[35] (IZ) GHAHREMANI, Tanya. 25 Minority Characters That Hollywood Whitewashed.
[36] (IZ) MCGUIRE, Kay. Two Worrying Possibilities For Netflix's Avatar: The Last Airbender Problems.
[37] (IZ) SAGE, Alyssa. Marvel Responds to 'Doctor Strange' 'Whitewashing' Criticisms Over Tilda Swinton Casting.

vynechání některých klíčových aspektů, jako je například typicky asijské městské panorama, ve kterém je původní předloha zasazena, či téma japonských Jakuza gangů.[38] Posledním velmi kritizovaným filmem je adaptace populárního japonského manga komiksu, animovaného seriálu a japonské filmové adaptace Death Note, který je někdy také překládán jako Zápisník smrti. Hlavní postava Light Yagami je zde nejen ztvárněná americkým hercem Natem Wolffem, ale dokonce byla tvůrci přejmenována na Lighta Turnera. Celý děj se také neodehrává v Japonsku, nýbrž v americkém Seattlu.[39]

Proti yellowface i whitewashingu se zvedala vlna nevole již v dvacátém století. Toto téma však začala společnost vnímat především s příchodem jednadvacátého století a to hlavně díky sociálním sítím jako je Instagram a Twitter a jejich funkci přidávat příspěvky podle určitých témat, které se zobrazují díky použití označení neboli hashtagu. Mladí Asiaté využívají sociální média a hashtagy jako určitou formu kampaně, kterou upozorňují na problém yellowface, whitewashingu a nedostatečné reprezentace Asiatů v mainstreamových médiích.[40] Zdá se, že v posledních letech se stejně jako od yellowface odstupuje i od whitewashingu. Dalo by se snad také říct, že rozhodnutí herce bílé pleti přijmout roli původně asijské postavy je vnímáno veřejností spíše negativně, což značí změnu v postoji jak k této praktice, tak i k samotným Asiatům.

4 Kimova večerka

Pro účel této diplomové práce jsem se rozhodla přeložit originální název seriálu Kim's Convenience jako Kimova večerka. Název totiž odkazuje na večerku (v anglickém jazyce lze tedy použít výraz convenience nebo convenience store), kterou vede rodina Kim, především pak hlava rodiny pan Kim a sama tato večerka nese v seriálu právě název Kim's Convenience. Předlohou seriálu je stejnojmenná hra, kterou napsal herec a scénárista Ins Choi. Tato hra měla svůj debut v roce 2011 na Fringe Festivalu v Torontu. Ins nejenže tuto hru režíroval, ale také v ní sám ztvárnil jednu z hlavních postav. Hra získala několik ocenění a nakonec se dočkala i své televizní adaptace v podobě seriálu.[41]

[38] (IZ) ROSE, Steve. Ghost in the Shell's whitewashing: does Hollywood have an Asian problem?
[39] (IZ) EHRLICH, David a Hanh NGUYEN. Why 'Death Note' Is Guilty of Whitewashing, and What We Can Do to Prevent More Movies Like It.
[40] (IZ) FANG, Jenn. Yellowface, Whitewashing, and the History of White People Playing Asian Characters.
[41] (IZ) HUNE-BROWN, Nicholas. Can Kim's Convenience help fix TV's diversity problem?

Tento populární televizní seriál kanadské produkce, který se začal vysílat v říjnu 2016, má do dnešního dne celkem pět ukončených sérií. Na jaře 2020 bylo původně díky globální popularitě Kimovy večerky oznámeno, že seriál bude obnoven a budou natočeny další dvě série. Avšak na začátku března roku 2021 tvůrci oznámili, že seriál opravdu definitivně ukončili pátou sérií a další dvě nakonec natočeny nebudou a to právě kvůli neshodám mezi těmito dvěma spoluautory.[42] Byl však oznámen spin-off, tedy volné pokračování seriálu, které se bude zaměřovat na jednu z vedlejších postav, Shannon Ross, objevovat se zde ale budou i další postavy z Kimovy večerky.[43] Seriál Kimova večerka se těší ve světě velké oblibě a napovídá tomu i celkem jedenáct ocenění, které získal. Mnoho těchto cen bylo uděleno především za výborné herecké obsazení a výkony. Dvě nejvýznamnější ceny, které tento seriál obdržel, jsou cena Canadian Screen Awards za nejlepší komediální seriál a cena za nejoblíbenější zahraniční seriál na Seoul International Drama Awards v Jižní Koreji.[44]

Seriál vypráví příběh korejské rodiny Kim, která imigrovala do Kanady, kde si zřídili malou korejskou večerku. Hlavními protagonisty jsou pan Kim, nebo také „Appa" (korejsky tatínek, familiární forma slova otec) a paní Kim, nebo také „Ŏmma" (korejsky maminka, familiarni forma slova matka), které v seriálu hrají Paul Sun Hyung Lee a Jaen Yoon, stejní herci, kteří tyto role dříve ztvárnili ve stejnojmenném divadelním představení. Dalšími hlavními postavami jsou jejich děti, dcera Janet ztvárněná herečkou Andreou Bang a syn Jung, kterého hraje kanadský herec čínského původu Simu Liu. Další výraznou postavou je Jungův kamarád a kolega Kimči, jehož roli obsadil herec s vietnamskými kořeny Andree Phung.[45, 46]

„Appa", vlastním jménem Kim Sang Il, je hlava rodiny Kim a vedoucí jejich korejské samoobsluhy. Na samotném začátku seriálu je mu padesát šest let. Předtím než se svojí ženou imigroval do Kanady, pracoval v Koreji jako učitel. Pan Kim je velmi tradičně založený hrdý korejec a především je také tvrdohlavý, umíněný, praktický a někdy ve

[42] (IZ) MOREA, Jordan. 'Kim's Convenience' to End With Season 5 on CBC.
[43] (IZ) HOUPT, Simon. The abrupt end of Kim's Convenience: Why did CBC let its beloved sitcom close up shop?
[44] (IZ) Kim's Convenience: Awards.
[45] (IZ) Kim's Convenience: Plot.
[46] (IZ) TAI, Chloe. Here's why everyone should watch 'Kim's Convenience'.

svých názorech až nekompromisní. Na začátku první série se také dozvídáme, že „Appa" má momentálně jako jediný z rodiny špatné vztahy se svým synem Jungem. Tento vztah se snaží ostatní napravit, ale až během druhé série se o to začne „Appa" pokoušet sám.[47]

„Ŏmma", vlastním jménem Kim Young Mi, je manželka pana Kima a na začátku seriálu je jí padesát čtyři let. Stejně jako pan Kim bývala dříve v Koreji učitelkou, nyní se ale společně se svým manželem stará o jejich večerku. Život paní Kim se točí nejen kolem večerky a kostela, ve kterém vypomáhá jako dobrovolnice s dalšími korejskými ženami, ale především kolem její rodiny. Nejenže se snaží pro jejich dceru Janet najít vyhovujícího partnera, ale také se dále stýká se svým synem za zády svého manžela.[48]

Janet Kim je na začátku seriálu dvacet let a je nejmladším ze dvou dětí pana a paní Kim. Janet studuje fotografii na univerzitě v Ontariu. Pro svůj obor má Janet nadání a je velmi talentovaná fotografka, avšak její rodiče jsou velmi tradičně založení a pro její vášeň k fotografii nemají nejmenší pochopení a i přes Janetiny dobré výsledky ji příliš nepodporují a nejsou její práci schopni náležitě docenit. Díky tomu, že se její rodina rozdělila a starší bratr odstěhoval, má Janet pocit, že na ni rodiče až moc dohlíží a jsou k ní o to přísnější. Janet svého bratra pravidelně vídá a snaží se urovnat jeho vztah k jejich otci všemožnými pokusy, které však většinou dopadnou neúspěchem. [49]

Druhým dítětem pana a paní Kim je jejich syn Jung, který je o čtyři roky starší než Janet. Jako mladší rád rebeloval proti svým rodičům a to natolik, že se zapletl do několika přestupků, díky kterým nakonec skončil na nějakou dobu v nápravném zařízení. Jeho vztah s rodinou a hlavně s otcem se definitivně pokazil v momentě, kdy z kasy v jejich večerce ukradnul peníze a pan Kim Junga vyhodil z domu. Nyní Jung pracuje v půjčovně aut, kde se stává na krátkou dobu i asistentem jejich manažerky. Tuto pozici se ovšem rozhodne opustit, když díky tomu začne skřípat jeho kamarádství s jedním z Jungových kolegů. I přes špatné vztahy se svým otcem se Jung dále vídá se sestrou a matkou a v průběhu dalších sérií se nakonec začne opět sbližovat i se svým otcem.[50]

[47] (IZ) CHARACTERS: Mr. Kim ("Appa").
[48] (IZ) CHARACTERS: Mrs. Kim ("Umma").
[49] (IZ) CHARACTERS: Janet.
[50] (IZ) CHARACTERS: Jung.

Arnold Han, také přezdívaný Kimči, je Jungův nejlepší kamarád, spolubydlící a kolega. Poté co, se rozhodne Jung vzdát svojí pozice asistenta manažera v půjčovně aut, se této pozice ujme právě Kimči.[51]

Hodnocení seriálu Kimova večerka se mezi kritiky poměrně liší. Například na internetové stránce Rotten Tomatoes, která shromažďuje filmové recenze a informace o filmech a seriálech, má první série hodnocení 100 % od celkem třinácti kritiků.[52] Podle některých recenzentů má seriál dokonce aspirace na to se stát v budoucnu klasikou. V seriálu je kritiky pozitivně kvitováno zobrazování korejských migrantů, které nesklouzává k zavedeným stereotypům a nedělá z postav karikatury, nýbrž vykresluje s humorem jejich každodenní život.[53] Na druhou stranu se můžeme setkat i s poněkud ostrou kritikou tohoto sitcomu. Kritika se často zaměřuje na humor, což je ovšem z mého osobního pohledu poměrně subjektivní věc a každému se nemůže trefit do vkusu. Předmětem kritiky se však poměrně často stává rozhodnutí pro to, aby měly hlavní postavy korejský přízvuk a hovořily špatnou angličtinou. Na tuto kritiku reagoval samotný představitel pana Kima, herec Paul Sun-Hyung, který sám v běžném životě hovoří zcela plynule anglicky bez jakéhokoliv přízvuku, díky tomu že celý svůj život strávil v Kanadě. Herec v několika rozhovorech vysvětluje, jak je přízvuk důležitý pro identitu korejských imigrantů a je jejich součástí. V seriálu navíc neslouží přízvuk k zesměšnění postav, ačkoliv je několikrát do vtipných situací dostane. Důležité je, že se divák směje v těchto případech s postavami, nikoliv že by se smál jim.[54]

[51] (IZ) CHARACTERS: Kimchee.
[52] (IZ) KIM'S CONVENIENCE: SEASON 1.
[53] (IZ) WONG, Tony. Kim's Convenience mines Korean grocery store for laughs.
[54] (IZ) LEE, Adrian. How to do an on-screen accent—and why it can be okay.

5 Korpus

Kimova večerka - Epizoda 1 - Sleva pro gaye (v anglickém originále Gay Discount)				
	Znak	Specifikace		Název scény
1.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský a latinskoamerický přízvuk	Mezi panem Kimem a zákazníkem	Pride a sleva pro gaye
	Tradiční pohled	Negativní pohled na gay pochod		
	Podnikavost	Nápad se slevou		
2.	Podnikavost	Štít na obchodě	Otevřeno sedm dní v týdnu	Úvodní znělka
	Pracovitost			
3.	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Appa, Ŏmma	Ráno u Kimů
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Nevhodná slovní spojení	
	Korejská vlajka	Na hrnku pana Kima		
	Tradiční pohled	Na vztahy	Cool korejský křesťan	
4.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský a latinskoamerický přízvuk	Mezi panem Kimem a zákazníkem	V obchodě
	Podnikavost	Sleva pro gaye		
5.	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Appa, Ŏmma	U Junga v práci
	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci		
	Přezdívka	Tradiční korejský pokrm	Kimči	
	Přísná výchova			
6.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský, čínský a afroamerický	Mezi panem Kimem, Chimem a zákaznicí	S panem Chimem
	Podnikavost	Slevy pro menšiny	Pro gaye, pro Afroameričany	
	Korejská vlajka	Hrnek pana Kima		
	Socha kočky	Nepochází z Koreje		
	Tradiční pohled	Na gay komunitu		

7.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní Kim	Janet nemá přítele
	Tradiční pohled	Na vztahy		
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Ŏmma	
8.	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče, povzdech pana Kima	Appa, Ŏmma	Pohovor na přítele
	Korejská vlajka	Na hrnku pana Kima		
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim	
	Tradiční pohled	Převzetí obchodu po rodičích, tlak na svatbu a děti		
9.	Korejská vlajka	Na hrnku pana Kima		Sleva pro gaye
	Socha kočky	Nepochází z Koreje		
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk pana Kima	
	Podnikavost	Sleva pro gaye		
10.	Záměna etnik	Herec není korejec		Ŏmma u Junga v práci
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Ŏmma	
	Tradiční pohled	Zaměření na rodinu	Janet stále nemá partnera	
	Tradiční pohled	Postavení ženy a muže	Bratr jako autorita	
11.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim	Chybějící peníze
	Tradiční pohled	Neinformovanost	Pohled na gay komunitu	
	Korejská vlajka	Na hrnku pana Kima		
	Socha kočky	Nepochází z Koreje		
12.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim	Hádka kvůli penězům
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče, název jídla, povzdech pana Kima	Appa, Ŏmma	
13.	Záměna etnik	Herec není korejec		

	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk pana Kima	Vrácení auta
14.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim	Janet má rande
	Socha kočky	Nepochází z Koreje		
	Tradiční pohled	Na vztahy	Cool korejský křesťan	
	Nacionalismus	Korejský den nezávislosti	Otázka na možného přítele	
	Korejština	Korejské datum		

Tabulka 1: Kimova večerka - Epizoda 1 - Sleva pro gaye

Kimova večerka - Epizoda 4 - Frank a Najŏng (v anglickém originále Frank & Nayoung)				
	Znak	Specifikace		Název scény
1.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Mezi panem Kimem a Chimem	Oprava klimatizace
2.	Podnikavost	Štít na obchodě	Otevřeno sedm dní v týdnu	Úvodní znělka
	Pracovitost			
3.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní Kim	Plánovaný příjezd Najŏng
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Ŏmma	
	Styl oblékání	Výstřední, vyzývavé		
	Tradiční pohled	Oblékání souvisí s otěhotněním		
4.	Záměna etnik	Herec není korejec	Jung	Jung dostává lístky od Shannon
5.	Styl oblékání	Výstřední	Oblečení Najŏng	Příjezd Najŏng ke Kimům
	Korejština	Zdvořilostní tituly v rodině, odpočet	Appa, Ŏnni, Samčchon, Ŏmma	
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim, Najŏng	
	Pokladnička	Produkt populární v Japonsku	Znak pro korejské wony	
	Korejské písmo	Nápis na pokladničce		

	Pózy ve tvaru srdce	Populární póza na fotky		
6.	Pokladnička	Produkt populární v Japonsku		Frank přichází opravit klimatizaci
	Korejské písmo	Nápis na pokladničce		
	Socha kočky	Není Korejská		
7.	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci	Jung, Kimči	Lístky na baseball
	Přezdívka	Tradiční korejský pokrm	Kimči	
8.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk Najŏng	V restauraci
	Postavičky	Japonské postavy	Doraemon, Bezpáteřník	
	Korejské písmo	Štít restaurace		
	Korejská restaurace	Typický interiér		
	Korejština	Zdvořilostní tituly	Eonni, Nuna, Oppa	
9.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim	Hádka s Frankem
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče, povzdech pana Kima	Appa, Ŏmma	
10.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk Nayeong	Hádka s Najŏng
	Korejština	Zdvořilostní tituly mezi přáteli a v rodině, název jídla, odpočet, pokřik	Ŏnni, Nuna, Oppa	
	Korejské stolování	Způsob konzumování pokrmů		
	Špatná korejština	Druhá generace neumí jazyk rodičů		
11.	Záměna etnik	Herec není Korejec	Jung	Výmluva z baseballu
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Ŏmma	
12.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk pana Kima	Sblížení Janet a pana Kima
	Korejská vlajka	Sam Taeguki		
	Povinná korejská vojenská služba			

13.	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci	Jung, Kimči	Shannon odchází na baseball
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Ŏmma	
	Přezdívka	Tradiční korejský pokrm	Kimči	
14.	Styl oblékání	Výstřední, vyzývavé	Oblečení Najŏng	Usmíření s Najŏng
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk Najŏng	
	Korejština	Zdvořilostní tituly v rodině	Eonni	
	Póza ve tvaru srdce	Populární póza pro fotky		
15.	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci	Jung, Kimči	U Junga a Kimčiho doma
	Přezdívka	Tradiční korejský pokrm	Kimči	
	Hraní her	Zábava mladých Korejců		
	Korejština	Zdvořilostní tituly v rodině a mezi přáteli	Ŏnni, Oppa	
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk Najŏng	
	Styl oblékání	Výstřední, vyzývavé	Oblečení Najŏng	

Tabulka 2: Kimova večerka - Epizoda 4 - Frank a Najŏng

Kimova večerka - Epizoda 6 - Neposlušné dítě (v anglickém originále Rude Kid)				
	Znak	Specifikace		Název scény
1.	Korejská vlajka	Hrnek pana Kima	Na zdi v pozadí	Energetický nápoj
	Socha kočky	Nepochází z Koreji		
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk pana Kima	
	Korejština	Nápis na energetickém nápoji		
	Nacionalismus	Korejský ženšen		
	Historie	Okupace Japonskem		
	Záměna etnik	Pan Kim vypadá jako Japonec	Běloch je ze severského státu	
	Reference	Film Poslední samuraj	Podobnost pana Kima	
2.	Podnikavost	Štít na obchodě	Otevřeno sedm dní v týdnu	Úvodní znělka
	Pracovitost			
3.	Zaměření na studium	Snaha o lepší známky		Lepší známky

	Pohled na imigranty	Uprchlíci, připluli na lodi	Předpoklad že neumí dobře anglicky	
4.	Korejská vlajka	Na zdi v kuchyni		U Junga doma
	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci	Jung, Kimči	
5.	Pohled na imigranty	Předpoklad že neumí dobře anglicky		Učitelka ve večerce
	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk pana Kima	
	Striktní výchova	Horší než západní výchova	Fyzické tresty, zákazy	
6.	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci	Jung, Kimči	Kimči v autě
	Přezdívka	Tradiční korejský pokrm	Kimči	
7.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim	Ve večerce u Kimů
	Striktní výchova	Horší než západní výchova	Fyzické tresty, zákazy	
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Appa	
8.	Typické chování	Vysvětlení chování	„Je prostě Korejec"	Ve škole
9.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský, indický přízvuk	Přízvuk pana Kima a jeho kamaráda	Pan Kim s kamarádem
	Asijské nádobí	Misky		
	Striktní výchova	Výchova dětí		
10.	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci	Jung, Kimči	V půjčovně aut
11.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk paní a pana Kim	Nevydařená omluva
	Socha kočky	Nepochází z Koreje		
	Striktní výchova	Horší než západní	Fyzické tresty, zákazy	
	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Appa, Ŏmma	
	Korejská vlajka	Hrnek pana Kima	V polici na pozadí	
	Vztahy s Japonskem	Nahlašování japonských aut za přestupky		
12.	Záměna etnik	Herci nejsou Korejci	Jung, Kimči	V půjčovně
	Přezdívka	Tradiční korejský pokrm	Kimči	
13.	Špatná angličtina, přízvuk	Korejský přízvuk	Přízvuk pana Kima	V obchodě

	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Appa	
	Striktní výchova	Horší než západní		
14.	Korejština	Zdvořilostní tituly, označení pro rodiče	Appa	U Kimů v ložnici
	Striktní výchova	Zákazy	Vděk	
	Zaměření na studium			

Tabulka 3: Kimova večerka - Epizoda 6 - Neposlušné dítě

5.1 Zobecnění

Ve vybraném segmentu seriálu, což jsou výše uvedené tři epizody z první série, jsem identifikovala celkem čtyřicet tři scén pro analýzu určitých orientalizujících znaků týkajících se Koreji, korejské kultury a korejských imigrantů. Konkrétně se jedná o čtrnáct scén v první epizodě s názvem Sleva pro gaye (v anglickém originále Gay Discount), patnáct scén v epizodě čtyři s názvem Frank a Najŏng (v anglickém originále Frank & Nayoung) a opět čtrnáct scén v epizodě šest s názvem Neposlušné dítě (v anglickém originále Rude Kid). Výše identifikované orientalizující znaky jsem rozdělila do větších tematických skupin, které následně popíšu. Konkrétně se jedná skupiny týkající se západního pohledu na Asiaty a imigranty, jazyka, hodnotovým soudů postav a symbolů asijských kultur. Jak je již s výše uvedeného korpusu zřejmé, některé orientalizující znaky, zejména takové co se týkají jazyka, se v určitých scénách objevují i vícekrát. Zároveň mohou další orientalizující znaky spadat zároveň do více tematických skupin, toto se týká zejména hodnotovým soudů postav a západního pohledu na Asiaty a imigranty.

6 Analýza

Pro účel analýzy této diplomové práce jsem se rozhodla vybrat pouze určitý segment z celého seriálu. Vzhledem k tomu že má seriál již čtyři dokončené série po třinácti epizodách a pátá je nyní ve vysílání, bylo by v daném rozsahu diplomové práce těžké obsáhnout a detailně analyzovat každou epizodu. Pro účely mé diplomové práce jsem se tedy rozhodla pro analýzu pouze vybraných epizod z první série. Důvodem k mému rozhodnutí je fakt, že první série většinou utváří divákův názor nejen na seriál, ale také na to, co mu dané dílo prezentuje. Tento první dojem může snadno diváka odradit, pokud

by se mu zdálo, že jsou informace a postavy v seriálu až moc vzdálené realitě. Na druhou stranu pak může určitý podávaný obraz, v tomto případě obraz korejských imigrantů, tvořit názor diváka, který se nepříliš v této problematice orientuje. Takový divák si poté může utvořit obraz, který odráží přesnou realitu a nebo si může naopak zafixovat jako pravdu něco, co se s realitou naprosto vylučuje.

Vzhledem k problematického zobrazování času při sledování na platformě Netflix, kdy se zobrazuje čas zbývající do konce epizody, ne čas který uběhl od začátku, jsem se rozhodla přesné časy, ve kterých se jednotlivé orientalizující znaky vyskytují neuvádět. Rozhodla jsem se jednotlivé epizody rozdělit podle scén a ke každé scéně vypsat orientalizující znaky, které se v nich objevují. Pokud se v jedné scéně určitý orientalizující znak objevuje vícekrát, je uváděn pouze jednou, případně je přidána specifikace, pokud je to potřeba pro lepší porozumění a následnou analýzu. Pokud se v scéně žádný orientalizující znak nenachází, tak tuto scénu v korpusu vůbec neuvádím, vzhledem k tomu že pro potřeby analýzy je ve své podstatě zbytečná.

6.1 Západní pohled na Asiaty a imigranty

V seriálu se můžeme setkat s různým pohledem na Asiaty a asijské imigranty. Kimova večerka nám prezentuje jak pozitivní pohled na asijské imigranty jako na modelovou menšinu, tak negativní pohled, kdy jsou asijští imigranti vnímání jako uprchlíci z méně rozvinutých zemí. Nejvýznamnějším orientalizujícím znakem této tematické skupiny je však herecké obsazení seriálu, které muže podporovat stereotyp, že všichni Asiaté vypadají stejně.

6.1.1 Záměna etnik asijských herců

Jednou z nejvýraznějších forem orientalismu, které si můžeme v tomto seriálu všimnout, je obsazení herců jiné etnické skupiny do rolí postav korejského etnika. V seriálu Kimova večerka se tento problém týká konkrétně postav Junga a Kimčiho. Obě postavy mají být korejského původu, jsou však ztvárněný herci, kteří jsou sice etnicky asijského původu, avšak se nejedná o korejce. Nejstaršího syna rodiny Kim, hraje kanadský herec s čínským původem Simu Liu. Jungova kolegu a kamaráda, kterému se přezdívá názvem typického korejského pokrmu, Kimčiho hraje Andree Phung, který má vietnamské kořeny. Toto bohužel podporuje jeden z nejrozšířenějších a možná také nejproblematičtějších stereotypů ohledně asijského etnika a to konkrétně názor že „všichni vypadají stejně”

(v angličtině používaná také fráze „all Asians are the same", česky: všichni Asiaté jsou stejní).[55]

Kimova večerka není jediným dílem, ve které se toto zaměňování herců různých asijských etnických skupin děje. V moment kdy se o tuto problematiku začneme zajímat, přijdeme na mnoho filmů a seriálů, které nejsou produkčně až tolik staré a stále podporují tento stereotyp, že „všichni vypadají stejně" a západnímu divákovi tedy takováto záměna v obsazení vlastně ani nedojde a nebude mu vadit. Jedním z příkladů může být další dílo z produkce platformy Netflix, filmová adaptace knižní série autorky Jenny Han Všem klukům, které jsem milovala (anglicky: To All the Boys I've Loved Before). Zde hlavní postavu Laru Jean Covey, která má být napůl korejského původu, hraje herečka Lana Condor, ta je však vietnamského původu. Toto však není jediná postava v této sérii, u které se vyskytuje tato záměna. Starší sestru Lary Jean hraje herečka, která je poloviční Číňanka, ne Korejka. Dalším příkladem je seriál, opět dostupný ke zhlédnutí na platformě Netflix, s názvem Bylo, nebylo (v anglickém originále Once Upon a Time). V seriálu, který převypráví klasické pohádky a příběhy, je postava čínské hrdinky Mulan ztvárněná korejskou herečkou Jamie Chung. Podobným případem, jako je Kimova večerka je i seriál Huangovi v Americe (v anglickém originále: Fresh Off the Boat), kde herec korejského původu Randall Park hraje roli taiwanského imigranta Luise Huanga. A nakonec západnímu a českému diváků pravděpodobně nejznámnějším příkladem je film Gejša, kde roli mladé japonské dívky Chio, která se učí být gejšou, ztvárnila herečka čínského původu Zhang Ziyi.[56]

Nabízí se otázka, zda je lepší, že se zvyšuje počet děl, kde mají Asiaté své zastoupení a jsou reprezentováni, i za cenu toho, že jsou v produkci zaměňována etnika a podporován stereotyp že „všichni vypadají stejně", nebo by bylo lepší mít děl méně, ale za to s etnicky odpovídajícím obsazením. Pravděpodobně na tuto otázku neexistuje jediná správná odpověď, protože názory se velmi liší a obě strany mají pro svůj názor věcné argumenty. V minulosti byl největším problémem rolí a postav, které měly mít asijský původ, yellowface nebo whitewashing. Což jsou problémy, které ještě stále zcela nevymizely.

[55] (IZ) PERENCEVICH, Emme. Not All Asians Look the Same.
[56] (IZ) KIM, Annie. How 'Crazy Rich Asians' Highlights Hollywood's Ethnic Casting Problem.

S praktikou yellowface se již v posledních letech tolik nesetkáme, ovšem whitewashing je ještě stále velmi rozšířený, ačkoliv sklízí vlnu kritiky.

Mnoho lidí vidí problém v tom, že některé seriály a postavy jsou napsány tak, aby určitým detailům rozuměli skutečně jen příslušníci daného etnika, nebo někdo, kdo se o danou problematiku přímo zabývá. Záměna herců v roli postavy jiného etnika, by pak znamenala, že jsou vlastně všichni Asiaté, potažmo každá rasa, mezi sebou zaměnitelná. Což je hluboko zakořeněný stereotyp, vůči kterému se snaží společnost dlouhé roky bojovat. Mnoho Asiatů i asijských herců uznává, že vzhled může být pro diváka, který není sám asijského původu, nebo nemá v této oblasti přehled, podobný a dostačující.

6.1.2 Stereotyp modelové menšiny

Jeden z celosvětově nejrozšířenějších stereotypů ohledně asijských imigrantů je takzvaný stereotyp modelové menšiny. Tento stereotyp pohlíží na asijské menšiny na západě jako na menšinu, která se do západní společnosti dobře začlenila zejména díky pracovitosti, podnikavosti, poslušnosti, přizpůsobivosti k společenským zvyklostem západu a zaměřením na dobré akademické výsledky. Tento termín byl poprvé použit v šedesátých letech minulého století novináři a politiky v Americe k diferenciaci mezi menšinami ve snaze o snížení rasismu a nerovnosti vůči asijským menšinám. Ačkoliv se ve své podstatě jedná o pozitivní stereotyp, stále má na společnost negativní vliv. Stejně jako všechny stereotypy odlučuje z člověka určitou lidskost a mění ho pouze v konkrétní myšlenku. Studie ukazují, že ačkoliv obyvatelé západu věří, že asijští imigranti jsou modelovou menšinou, jsou pracovití, podnikaví, dobře se učí a umí se začlenit do společnosti, tak zároveň tito stejní lidé věří dalším negativním stereotypům. Mimo jiné je to například takzvaný stereotyp „věčného cizince", kdy přesto že jsou obyvatelé asijského původu zcela začlenění do západní společnosti, stále jsou vystavování stereotypům například ohledně špatné jazykové vybavenosti. A to i pokud se jedná o druhou či třetí generaci. Tyto generace, ačkoliv se narodily a žily v dané zemi celý svůj život, jsou poté vystavování otázkám na svůj „pravý" původ, nebo jak je možné, že mluví tak dobře jazykem dané země. Toto je pro mnoho jedinců psychicky náročné a dle studií to u mladých Asiatů na západě vyvolává pocit, že vlastně nikde nejsou doma, protože na

západě budou vždycky původem z Asie a v Asii budou naopak pro ostatní původem ze Západu.[57, 58]

Na korejské imigranty a na Asiaty celkově je západem pohlíženo jako na velmi pracovité. K tomuto názoru dopomáhají i statistiky, které ukazují, že Jihokorejci pracují více hodin týdně než téměř každá druhá země Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Této korejské pracovitosti je připisován rychlý ekonomický růst Jižní Koreje v minulosti. Toto zapálení pro práci se však stává předmětem minulosti. Tím spíše pro potomky imigrantů na západě. Zatímco jejich rodiče, první generace imigrantů, museli tvrdě pracovat, aby svým potomkům zařídili dobrý život a začlenili se do západní společnosti, jejich děti mají jiný pohled a cíle. Generace mileniálů klade daleko větší důraz na work-life balanc, než na honění se za co nejlepší kariérou či studijními výsledky. Toto poukazuje na plné začleňování a přizpůsobení se západní kultuře, kde je pro jednotlivce důležitá jak práce, tak volný čas.[59]

V seriálu se můžeme s tímto důrazem na asijskou pracovitost setkat pokaždé, když se zaměříme na venkovní štít večerky rodiny Kim, kterou vidíme v úvodní znělce seriálu. Na jednom z přiblížených záběrů si můžeme všimnout nápisu „seven days a week", což česky znamená, že je obchod otevřený sedm dní v týdnu. Takováto otevírací doba je na západě typicky spojována právě s obchody, které vlastní či provozují Asiaté. S touto pracovitostí je spojená i určitá podnikavost a zaměření na peníze. Příkladem této podnikavosti je pilotní epizoda seriálu s názvem Sleva pro gaye, v anglickém originále Gay Discount. Tato podnikavost v seriálu vytváří vtipnou situaci, kdy se pan Kim rozhodne využít probíhajícího pochodu LGBT komunity, aby zvýšil svoje zisky a zavede takzvanou „slevu pro gaye", která činí patnáct procent. Toto rozhodnutí se mu však nakonec vymstí a peníze mu v pokladně spíše chybí, než přebývají. Chybějící peníze dokonce v domácnosti vyvolají hádku mezi panem Kimem a Janet, kterou z chybějících peněz obviní. Důvodu, proč peníze v kase chybí, si nakonec všimne paní Kim, když tráví čas v obchodě s panem Kimem a donutí ho se jejich dceři omluvit.

[57] (IZ) DANIHER, C. On Teaching Kim's Convenience: Asian American Studies, Asian Canadian Studies, and the Politics of Race in Asian Canadian Theatre and Performance Studies.
[58] (IZ) NGUYEN, Viet Thanh. Asian Americans Are Still Caught in the Trap of the 'Model Minority' Stereotype. And It Creates Inequality for All.
[59] CHANG, Chris. Work-life balance becomes priority for S. Korean Millennials: Survey.

6.1.3 Imigranti nebo uprchlíci

Nejvýraznější epizodou, ve které nám seriál prezentuje určitý stereotypní pohled Západu na migranty z Asie, je šestá epizoda první série s názvem Neposlušné dítě (v anglickém originále Rude Kid). V této epizodě se setkáváme s klasickým orientalizujícím pohledem Západu na Asii jako na chudou a méně vyvinutou oblast. Na začátku této epizody se snaží Janet dozvědět od své profesorky fotografie paní Murrayové proč byl její úkol hodnocen nízkou známkou. Následuje mezi nimi tento rozhovor:

Paní Murrayová: Your photos were technically good, very good even.
Janet: This mark does not say very good.
Paní Murrayová: This assignment was about using a specific filter, and that filter was you.
Janet: Were these supposed to be self portraits?
Paní Murrayová: Not you, YOU. Where was your family's journey to Canada? Where was the refugee experience?
Janet: My parents are not refugees.
Paní Murrayová: Well… boat people.
Janet: My parents flew here.
Paní Murrayová: You mean fled.
Janet: No, flew. Air Canada, probably.

Paní Murrayová: Technicky byly tvoje fotografie dobré, vlastně velmi dobré.
Janet: Tahle známka nevypadá jako velmi dobrá.
Paní Murrayová: Tenhle úkol byl o použití specifického filtru a ten filtr si měla být ty.
Janet: Takže to měly být autoportréty?
Paní Murrayová: Ne ty, TY. Kde je cesta tvé rodiny do Kanady? Kde je ta uprchlická zkušenost?
Janet: Moji rodiče nejsou uprchlíci.
Paní Murrayová: Tak… lidé z lodi.
Janet: Moji rodiče sem přiletěli.
Paní Murrayová: Myslíš uprchli.
Janet: Ne, přiletěli. Nejspíš s Air Canadou.

V této scéně si můžeme všimnout typicky negativního orientalismu, který jednotlivé kultury oddaluje. Scéna nám prezentuje častý pohled západního světa na imigranty přicházející z Asie. Paní Murrayová reprezentuje jeden ze stereotypních zažitých názorů, že každý imigrant musí být uprchlíkům a ze své země musel utéct, spíše než že rozhodnutí přestěhovat se bylo pro rodiče Janet dobrovolné. Přitom jediné co dle interakcí paní Murrayové s Janet její učitelka ví je to, že je její studentka asijského původu a její rodiče vlastní večerku. Nejen že paní Murrayová předpokládá že Janetini rodiče jsou uprchlíci a museli ze svojí země utéct, předpokládá také, že se do Kanady dostali na lodi. Což je jeden z dalších stereotypů, který vznikl z příběhů uprchlíků, kteří se snažili tajně uprchnout přes moře pomocí lodí. Také to odkazuje na anglickou frázi „fresh off the boat", která by se dala do češtiny přeložit jako „čerstvě vylodění". Takto jsou často označováni imigranti, kteří v dané zemi ještě dlouho nepobývají, nejsou zcela přizpůsobení místní kultuře a neovládají perfektně, či skoro vůbec, jazyk dané země.[60] Příklad smýšlení o nízké jazykové vybavenosti imigrantů je také předpoklad paní Murrayové, že Janet špatně použila slovo „flew" česky „přiletěli" místo slova „fled" které znamená „uprchli".

6.2 Užití jazyka

Výrazným prvkem přítomným v celém seriálu je užití jazyka. Víceméně v každé epizodě se setkáme s použitím korejštiny a to zejména ve formě zdvořilostních titulů a označení pro rodiče. Dále nás celým seriálem provází korejský přízvuk hlavních postav a jejich nedokonalá znalost anglického jazyka. Naopak u Janet, která představuje druhou generaci korejských imigrantů, se můžeme setkat s její minimální znalostí korejštiny, na úkor perfektní znalosti angličtiny. Níže blíže popíši toto užití korejštiny, přízvuku a špatnou jazykovou vybavenost.

6.2.1 Korejština

Celým seriálem nás provází dialogy mezi členy domácnosti rodiny Kim doplněné o korejská slovíčka. Nejvýraznější jsou dva termíny, kterými označují Janet a Jung svoje rodiče po celou dobu seriálu. Jsou to korejské výrazy Appa (hangŭl[61]: 아빠) a Ŏmma (hangŭl: 엄마), což jsou výrazy označující tatínka a maminku. Tyto familiární verze slov

[60] (IZ) ABAD-SANTOS, Alex. What "Fresh off the Boat" means to Asian-Americans.
[61] Hangŭl je korejské hláskové písmo vytvořené v patnáctém století. Znaky se kombinují do slabik a ty pak utvářejí jednotlivá slova.

pochází z původních zdvořilých forem těchto slov Abŏdži (hangŭl: 아버지) otec a Ŏmŏni (hangŭl: 어머니) matka. Mimo těchto dvou rodinných zdvořilostních titulů používaných po celou dobu seriálu se můžeme s dalšími pojmy setkat především ve čtvrté epizodě, kdy ke Kimům z Koreje přijede na návštěvu neteř Najŏng. Hned v první scéně, kde se objeví, označí pana Kima titulem Samčchon (hangŭl: 삼촌), které znamená nejen strýček, ale používá se také k titulování starších mužů ze strany ženy, pokud s nimi má blízký vztah, ale nejedná se o vztah milostný. Najŏng označuje Janet jako svoji Ŏnni (hangŭl: 언니), což je jednak označení pro starší sestru od ženy, ale zároveň se tímto titulem označují jakékoliv starší ženy, se kterými mají mladší dívky bližší kontakt, ovšem toto slovo stále nese určitý respekt, než kdyby bylo použito pouze jméno. To stejné platí pro termín Oppa (hangŭl: 오빠), toto je jednak označení pro staršího bratra ze strany ženy, ale termín se používá prakticky pro jakéhokoliv staršího muže, či pro přítele dané dívky. Tento termín použije Najŏng k adresování Junga, který je její bratranec. V této epizodě se také vyskytne pojem Nuna (hangŭl: 누나), i tento pojem byl původně využíván k označení rodinného příslušníka a to konkrétně starší sestry ze strany muže. Ovšem opět tento termín označuje i starší ženu, ke které chová muž určitý vztah či respekt. Dále se v seriálu setkáváme s korejskými slovíčky, jako jsou jednoduché počty, názvy jídla, či povzdech pana Kima v momentech, kdy je frustrovaný. Také si můžeme všimnout několika korejských nápisů, například na pokladničce, kterou Kimům přiveze Najŏng jako dárek, nebo na korejské restauraci, do které ji Janet vezme s kamarády. Na zmíněné pokladničce si můžeme všimnout také znaku pro korejskou měnu, tedy korejské wony. Toto užívání korejštiny má opět diváka utvrdit v tom, že opravdu sleduje osudy korejské rodiny. Avšak užívání uvedených zdvořilostních titulů není nijak přehnané, protože takto se korejci v každodenním životě zcela běžně označují. Zároveň si však můžeme všimnout vlivu vyrůstání v západní společnosti, kdy se Janet s Jungem oslovují jmény místo toho, aby používali tyto zdvořilostní tituly.

6.2.2 Přízvuk a špatná jazyková vybavenost

Ve všech scénách, kde se vyskytuje a mluví pan nebo paní Kim, popřípadě Najŏng či další postavy, které představují korejce nebo první generaci korejských imigrantů, můžeme slyšet špatnou angličtinu s korejským přízvukem. Přízvuk u asijských imigrantů a celkově Asiatů v prostředí, kde jsou ve společnosti menšinou, představuje něco velmi citlivého. Mnoho obyvatel asijského původu, ačkoliv mohou mluvit naprosto perfektně

jiným dalším jazykem, se setkává s rasistickým poznámkami či napodobováním se špatným asijským přízvukem.

Představitel pana Kima, Paul Sun Hyung Lee, mluví během celého seriálu nedokonalou angličtinou s přízvukem. Herec sám je však původem z Kanady a za normálních okolností mluví perfektní angličtinou s přízvukem, který by se dal považovat maximálně za tzv. kanadský. Pokud by herec mluvil až příliš silným akcentem, který by si z této snížené dovednosti mluvit jiným jazykem dělal legraci a postavu Appa tak zesměšňoval, rozhodně by to na seriál nevrhalo dobré světlo. Přízvuk, kterým však Paul Sun Hyung Lee jako pan Kim v seriálu mluví, je velmi dobře provedený. Tento hraný přízvuk nedělá z postavy Appa karikaturu, nesnaží se tím naznačit, že by byla tato postava neschopna se anglicky naučit proto, že by byla hloupá, ale spíše uznává fakt, že je pro první generaci imigrantů těžké se jazyk naučit, zvlášť pokud celý svůj život a čas zasvětí práci a tvorbě zázemí pro svoje potomky. Naopak jde z toho, jak postava pana Kim mluví, poznat, že se seriál snaží ukázat, že se jedná o chytrého muže, který však pouze perfektně neovládá jazyk, který není jeho mateřským. Poté je volba dát postavě přízvuk naprosto opodstatněná a pochopitelná. Samozřejmě že seriál čas od času využije tuto sníženou schopnost rozumět a komunikovat v daném jazyce ke tvorbě humorných situací. Tyto situace však nijak korejské imigranty nezesměšňují. Pokud se však na angličtinu a přízvuk použitý v seriálu detailně zaměříme, můžeme si všimnout, že větné konstrukce, které zde postavy používají, jsou poměrně složité a pravděpodobně odpovídají daleko vyšší úrovni znalosti angličtiny, než by měl člověk s takto výrazným přízvukem.[62]

6.3 Hodnotové soudy postav

V průběhu seriálu jsou nám předkládány různé hodnotové soudy postav, které jsou často vnímány jako tradiční pro Korejce, či pro asijské imigranty na západě. Mezi nejvýraznější z nich patří přísná výchova se zaměřením na studium, zaměření na rodinu a postavení ženy, které díky jejich výraznosti v seriálu detailněji popíšu níže. Mimo tyto blíže popsané hodnotové soudy postav se v seriálu setkáváme také s tradičním a méně informovaným pohledem na LGBT komunitu z pohledu starší generace a to konkrétně v pilotní epizodě. V epizodě čtyři, kdy má na návštěvu za rodinou Kim přijet jejich neteř Najŏng, se také setkáváme s konzervativním pohledem paní Kim na oblékání korejské mládeže a to

[62] (IZ) LEE, Adrian. How to do an on-screen accent—and why it can be okay.

především dívek, které je dle jejího názoru příliš vyzývavé a může vést k těhotenství v mladém věku. Což je poměrně zpátečnický názor, který ovšem u starší generace korejců stále přetrvává. V průběhu seriálu se také setkáváme s určitou formou korejského nacionalismu ze strany starší generace, která je též považována za něco typicky korejského. Korejci jsou často prezentování jako velmi hrdý národ, dbající na svoji historii a kulturu. Toto v seriálu reprezentují například korejské vlajky a symboly, nebo třeba otázka pana Kima na účet chlapce, se kterým jde Janet na schůzku, zda zná datum korejského dne nezávislosti. V neposlední řadě se ve vybraných epizodách setkáváme i s narážkami na vztahy Koreje s Japonskem, které díky předchozí okupaci dodnes nejsou dobré a velmi často se můžeme setkat s případy, kdy korejci stále cítí vůči Japoncům nevoli. Tuto myšlenku reprezentuje poznámka Janet o tom, že pan Kim nahlašuje na policii špatně zaparkovaná auta japonských značek. Pan Kim Janet oponuje s tím, že špatně zaparkované auto korejské značky ještě neviděl. Okrajově je také zmíněná korejská vojenská služba, na kterou musí každý mladý korejec nastoupit na dobu zhruba dvou let. Korejští muži jsou na vykonání této služby často velmi hrdí a naopak jsou odsuzováni ti, kteří ji vykonat nemohou, byť je to ze zdravotních důvodů.

6.3.1 Přísná výchova

Často se ve spojitosti s imigranty z Asie a celkově s Asiaty setkáváme s myšlenkou přísné výchovy dětí, která je diametrálně odlišná od dnešních trendů ve výchově dětí na Západě. Média často prezentují západní způsob výchovy jako volný, ale efektivní, zaměřený na osobnost a individualitu dítěte, bez zbytečné negativity, kdy by se s dítětem mělo spíše o všem diskutovat, než mu věci přikazovat a zakazovat. Naproti tomu stojí výchova asijských rodičů, na kterou je nahlíženo jako na přísnou, někdy až barbarskou a zpátečnickou. Asijská výchova, potažmo výchova imigrantů, je často vyobrazována jako autoritářská, kdy se dětem dostává málo lásky, ale jsou pod velkou kontrolou ze strany rodičů. Naopak západní výchova dobře zaopatřených rodin je prezentována jako více liberální, kdy se dětem dostává mnoho lásky a pozornosti a nejsou vystaveny ze strany rodičů takové míře kontroly. S tímto stylem výchovy je typicky spojovaný anglický výraz „tiger parents", česky přeloženo jako „tygří rodiče" nebo „tygří výchova". Tento obraz „tygří výchovy" je klasický stereotypní obraz, se kterým se ohledně Asijských imigrantů setkáváme v západních médiích. Styl výchovy rodičů, kteří emigrovali, je ovlivněn mnoha faktory a má své opodstatnění ve věcech, jako je kultura

země původu, etnický původ, postavení rodičů jako imigrantů a menšiny v dané zemi a také sociální a ekonomický kontext. Všechny tyto faktory působí na styl výchovy dětí imigrantů, kdy jejich rodiče často změnili místo svého bydliště za vidinou lepších příležitostí pro svoje potomky a ty se jim snaží zajistit i za pomocí přísnější výchovy a zaměření na dobré studijní výsledky. Jak již bylo zmíněno, někdy je tento styl výchovy v západních médiích prezentován jako velmi zastaralý, barbarský a hrubý, který dětem ubližuje.[63] Tyto rozdílné způsoby výchovy a západní názor na výchovu asijských imigrantů můžeme vidět v šesté epizodě první série s názvem Neposlušné dítě (v anglickém originále Rude Kid). Ve scéně, kde se odehrává první uvedený rozhovor, se paní Murrayová rozhodne navštívit večerku rodiny Kim se svým synem kvůli známkám z Janetina úkolu, tato návštěva však nedopadlo příliš dobře. Syn paní Murrayové Oliver začne v obchodě dělat nepořádek, jeho matka s tím nechce nic dělat a situace skončí tak, že pan Kim Olivera cvrnkne do čela jako trest.

Paní Murrayová: Hi, I am Janet's professor, Mrs. Murray.
Pan Kim: Your kid is making a big mess!
Paní Murrayová: He is five.
Pan Kim: This is not a playground. No running in the store.
Paní Murrayová: We do not use the "N" word.
Pan Kim: I not use the "N" word.
Paní Murrayová: Oh, the other "N" word. NO!
Oliver: Mom!
Paní Murrayová: Yes, Oliver, you can move your body. But why don't you show us how you can hop like a bunny instead?
Pan Kim: No. No. No. No. No. No. No! Stop doing like that.
Paní Murrayová: Oh, my... Negative! Negative! You must apologize immediately.
Pan Kim: He not respecting my store. He need to apologize to me!
Paní Murrayová: Are you serious?
Pan Kim: This is my serious face, and you pay for chip.
Paní Murrayová: He is five!
Pan Kim: Nip in bud. You have to be better parenting.

[63] (IZ) KIM, Su Yeon. Defining Tiger Parenting in Chinese Americans.

Paní Murrayová: I hardly think that it's my behaviour that needs improvement.
Pan Kim: So, you do not discipline your kid?
Paní Murrayová: NO! I am sorry you had to hear that bunny. Come on.

Paní Murrayová: Dobrý den, jsem Janetina profesorka, paní Murrayová.
Pan Kim: Vaše dítě dělá velký nepořádek!
Paní Murrayová: Je mu pět.
Pan Kim: Tohle není hřiště. Ne běhání v obchodě.
Paní Murrayová: My nepoužíváme to "N" slovo.
Pan Kim: Já nepoužít "N" slovo.
Paní Murrayová: To jiné "N" slovo. NE!
Oliver: Mami!
Paní Murrayová: Ano Olivere, můžeš se hýbat. Proč nám místo toho neukážeš, jak umíš skákat jako králíček?
Pan Kim: Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Ne! Toto přestaň dělat.
Paní Murrayová: Ale ne... Negativní! Negativní! Musíte se hned omluvit.
Pan Kim: On nerespektovat můj obchod. On se musí omluvit mě!
Paní Murrayová: To myslíte vážně?
Pan Kim: Tohle je můj vážný výraz, a vy zaplatit za chipsy.
Paní Murrayová: Je mu pět!
Pan Kim: Utnu tomu tipec. Vy musíte mít lepší výchovu.
Paní Murrayová: Vůbec si nemyslím že je to moje chování, co potřebuje zlepšit.
Pan Kim: Takže vy nevychováváte svoje dítě?
Paní Murrayová: NE! Omlouvám se že jsi tohle musel slyšet, králíčku. Pojď.

Na této scéně můžeme názorně vidět střet spíše liberální západní styl výchovy paní Murrayové a přísnější způsob výchovy asijských imigrantů v podání pana Kima a zároveň tak i střet dvou rozdílných kultur. Z pohledu paní Murrayové je jednoduché vyhodnotit výchovné metody pana Kima jako špatné a zároveň si myslet, že její způsob výchovy je jako jediný správný a efektivní. Proto oponuje přání pana Kima, aby její syn přestal běhat ve večerce a dělat v ní nepořádek a zároveň argumentuje věkem dítěte. Také zde můžeme vidět příklad trendu západní výchovy poslední doby, kdy je kladen výraz pouze na pozitivní slova a motivaci, místo čehokoliv negativního.

Ve stejném díle následuje scéna, kdy se paní Murrayová vrátí do večerky rodiny Kim a požaduje po panu Kimovi omluvu pro jejího syna, kterého sebou znovu přivede a ten v obchodě opět ztropí nepořádek. Tentokrát se však do jejich rozhovoru vloží jak paní Kim, tak samotná Janet. Na základě této zkušenosti s panem Kimem usoudí paní Murrayová, že Janet jako dítě přísná výchova trápila a nese si z ní trauma do dospělosti. Ačkoliv se svojí profesorce snaží Janet vysvětlit, že je tento názor absurdní a daleko od pravdy, paní Murrayová si za svým názorem stojí a není ochotna přistoupit na to, že jsou výchovné metody pana Kima pouze odlišné od těch jejích, nikoliv však nutně špatné.

6.3.2 Zaměření na rodinu a postavení ženy

Rodinné vztahy jsou pro korejce naprosto zásadní. Tradiční struktura korejské rodiny je definována především konfuciánskou filozofií, kdy je postavena rodinná harmonie nad individuální štěstí a sebevyjádření jednotlivců. V tom, jak fungují korejské domácnosti, se odráží určitý národní kolektivismus, rodina musí harmonicky fungovat jako jeden celek a každý člen musí myslet především na blaho svojí rodiny. Tradiční korejské rodiny jsou silně patriarchální, kde otec či manžel je hlavou rodina a od manželky a dětí se očekává bezmezná poslušnost. V rámci rodiny, a celkově v korejské společnosti, hraje důležitou roli také věk. Mladší člen rodiny by měl vždy poslouchat a souhlasit se staršími rodinnými příslušníky a měl by k nim projevovat úctu. Pokud jsou součástí domácnosti i prarodiče, největší úcta by měla být projevována jim a také oni poté mají v rodině hlavní slovo. S postupem času se však názor mladší generace mění a přestávají být tolik zaměření na rodinu jako na kolektiv a místo toho myslí na svoje individuální potřeby a přání. Mnoho mladých korejců a Asiatů raději volí samostatný život, než bydlení s rodinou, které bývá zvykem. Stejně tak daleko častěji volí kariéru, kterou si sami přejí, místo toho aby naplňovali očekávání a sny svojich rodičů, kteří často očekávají, že potomci půjdou v jejich stopách ve stejné profesi, či převezmou rodinný podnik. V korejské kultuře je díky zaměření na rodinu kladen také velký důraz na sňatek a děti. I v dnešní době často rodiče domlouvají schůzky svým dětem, aby si našli dle jejich názoru vhodného partnera. Jen málo tradičních rodičů se příznivě dívá na smíšené sňatky a raději uznávají vztahy pouze mezi etnickými korejci, díky strachu z vyššího procenta

rozvodů mezi západními manželstvími.[64,65] S tímto se můžeme setkat hned v několika scénách. V jedné přichází paní Kim k Jungovi do práce, aby mu sdělila, že jejich rodina má krizi. Z této krize se nakonec vyklube problém, že dcera Janet ještě nemá přítele a zůstane sama. Podle paní Kim by jí Jung jako starší bratr měl domluvit, protože ona by jej z pozice mladší sestry měla poslechnout. Daleko výraznější je však scéna, kde paní Kim vyvěsí falešný inzerát na výpomoc v jejich obchodě, ta má však doopravdy sloužit k tomu, aby Janet našla vhodného korejského partnera křesťanského vyznání, i když o to sama Janet nestojí.

Janet: Oh, I am sorry. I did not see you come in.
Korejský chlapec 1: It is okay. Just wanted to drop off my resume.
Korejský chlapec 2: Hi, I am here about the job.
Janet: Oh, um.
Korejský chlapec 2: Here we go.
Janet: Sorry, I think there is a misunderstanding. We are not looking for any help.
Paní Kim: Yes, we is. Hi, hi, good to see you both. Mmm, hmm, okay. First question, very important for the job. Do you go to church?
Janet: Umma, you can not ask that.
Korejský chlapec 1: No, that is okay. I do not mind. Yes, I do go to the church. That is where I saw your ad.
Korejský chlapec 2: Me too.
Janet: What ad?
Paní Kim: Good. Cool, Christian, Korean.
Janet: Oh my god. I am so sorry about this.
Paní Kim: Just wait. Janet. Janet! Janet!
Janet: What?
Paní Kim: You do not even trying. If you do not mingle, you will stay single.
Janet: Do these guys know that I am the job?
Paní Kim: You should say thank you. You do not know yet, but Umma doing big favor.
Pan Kim: Hey! What is happen?
Janet: Oh the usual. Umma is ruining my life.

[64] (IZ) The Importance of Family in Korean Culture.
[65] (IZ) The Value and Meaning of the Korean Family.

Pan Kim: What you doing?

Paní Kim: Helping find boyfriend.

Pan Kim: Janet is not a baby anymore. She is now full balloon, grown woman.

She do not need your help finding boyfriend.

Janet: Thank you.

Pan Kim: How can she have a boyfriend when she take over the store?

Janet: I am not taking over the store.

Pan Kim: What is wrong with the store?

Janet: Nothing is wrong with the sore.

Pan Kim: Then take over.

Paní Kim: How she can take over the store when she have a baby?

Pan Kim: You have baby?

Janet: What? No!

Paní Kim: After she marry, she have many babies.

Korejský chlapec 1: Maybe we will come back another time.

Janet: Let's be clear. I am not taking over the store and I am not having many babies. Okay? The opening is now closed.

Janet: Oh, omlouvám se. Neviděla jsem vás přicházet.

Korejský chlapec 1: To je v pořádku. Jen jsem chtěl donést svůj životopis.

Korejský chlapec 2: Dobrý den, jsem tady ohledně té práce.

Janet: Oh, um.

Korejský chlapec 2: Tady to máte.

Janet: Omlouvám se, ale myslím, že došlo k nedorozumění. Nehledáme nikoho na výpomoc.

Paní Kim: Ano, my hledáme. Ahoj, ahoj, ráda vás oba vidím. Mmm, hmm, dobře. První otázka, velmi důležitá pro tuhle práci. Chodíte do kostela?

Janet: Ŏmma, na tohle se nemůžeš ptát.

Korejský chlapec 1: Ne, to je v pořádku. Mně to nevadí. Ano, chodím do kostela. Tam jsem viděl váš leták.

Korejský chlapec 2: Já taky.

Janet: Jaký leták?

Paní Kim: dobře. Cool, křesťan, korejec.

Janet: Ó můj Bože. Moc se vám za tohle omlouvám.

Paní Kim: Vydržte. Janet. Janet! Janet!

Janet: Co?

Paní Kim: Ty se ani nesnažit. Když se nebudeš seznamovat, zůstaneš sama.

Janet: Ví tihle kluci, že já jsem ta práce?

Paní Kim: Měla by si říct děkuji. Ještě to nevíš, ale Ŏmma ti děla velkou laskavost.

Pan Kim: Hej! Co se děje?

Janet: Ale, to co obvykle. Ŏmma mi ničí život.

Pan Kim: Co děláš?

Paní Kim: Pomáhám najít přítele.

Pan Kim: Janet už není dítě. Je teď v rozkvětu, dospělá žena. Ona nepotřebuje tvoji pomoc k najít přítele.

Janet: Děkuji.

Pan Kim: Jak muže mít přítele, když převezme obchod?

Janet: Já nepřevezmu obchod.

Pan Kim: Co je s obchodem špatně?

Janet: Nic není s obchodem špatně.

Pan Kim: Tak ho převezmi.

Paní Kim: Jak může převzít obchod, když má dítě ?

Pan Kim: Ty máš dítě?

Janet: Cože? Ne!

Paní Kim: Až se vdá, má hodně dětí.

Korejský chlapec 1: My asi přijdeme jindy.

Janet: Aby bylo jasno, nepřevezmu obchod a nebudu mít hodně dětí. Dobře? Pohovor je u konce.

Zde můžeme vidět střet dvou generací ohledně názoru na sňatek, rodinu a převzetí rodinného obchodu. Zatímco oba rodiče vyvíjí na Janet tlak, aby si konečně našla přítele, založila rodinu a převzala jejich večerku, Janet toto razantně odmítá, rozhodnuta si najít partnera sama, mít kolik dětí uzná za vhodné a ani nejeví zájem o převzetí večerky, spíše naopak.

6.4 Symboly a znaky asijské kultury

Celým seriálem nás provází různé symboly asijské a zejména korejské kultury, které mají dát divákovi jasnou zprávu o tom, odkud rodina Kim pochází. Nejčastějším symbolem, který se v průběhu seriálu vyskytuje v nespočtu scénách, je symbol korejské vlajky. Ten se nachází jak ve večerce, tak například i Junga a Kimčiho v bytě. Symboly, které jsou sice asijské, ale nezapadají do korejské kultury, jsou soška kočky a sošky postav z japonských animovaných seriálů. Tyto symboly mají divákovi dát nějaký asijský symbol, který je mu známý, bez ohledu na to, zda kulturně zapadá do prostředí. Tyto symboly a znaky proto níže podrobně popíšu. Zároveň se v průběhu seriálu setkáváme i s typicky asijský vypadajícím nádobím, elektronickou pokladničkou, která je populární hlavně v Japonsku. V epizodě, kdy přijede za rodinou na návštěvu Najŏng, se také několikrát objeví korejci oblíbená póza na fotografie ve tvaru srdce, která je na internetu velmi populární a právě často spojována s Koreou. Ve stejné epizodě můžeme také vidět korejskou restauraci s tradičním interiérem. Najŏng má také poněkud extravagantní styl oblékání, který se však daleko více než stylu mladých korejek podobá módním subkulturám z Japonska a Najŏng se nakonec na toto konto dostane i narážky od Junga, když k němu přijde s Janet na návštěvu. V neposlední řadě se dá za takový symbol korejské kultury považovat i přezdívka jedné z hlavních postav seriálu, Jungova kamaráda a kolegy, kterému nikdo neřekne jinak než Kimči. Toto je název tradičního korejského pokrmu, fermentovaného pikantním zelí, které se vybaví jako jedna z prvních věcí i lidem, které dále o Koreji nemají další hlubší znalosti. Toto má diváka pevně utvrdit v tom, že je postava korejského původu, ačkoliv tomu tak u samotného herce není a nejspíš by si takovou přezdívku sám korejec nevybral.

6.4.1 Korejská vlajka

S národní vlajkou Korejské republiky se v seriálu můžeme setkávat v mnoho scénách, nejčastěji se vlajka objevuje na hrnku pana Kima, který často drží v rukou, nebo má položený na pultu v obchodě. Vlajku můžeme také vídat ve scénách, kdy je spolu s ostatními menšími vlajkami vystavena v nádobě na polici za pultem v obchodě. Na stejné stěně se nachází i její další obdoba, tu však v seriálu tolik nevídáme. Korejskou vlajku můžeme také vidět ve scénách, které se odehrávají v kuchyni Jungova a Kimčiho bytu, kde visí velká vlajka na stěně. Korejská vlajka nese název Tchegŭg a její současná podoba je v Jižní Koreji používána od 30. května 2011. Současné podobě předcházely

další tři podoby vlajky, původní verze, která byla užívána dynastií Čoson od roku 1883, verze využívána provizorní vládou Korejské republiky od konce června 1942 a poslední verzí předcházející současné podobě byla verze používána od října 1949. Jihokorejská vlajka Tchegŭg se skládá ze tří částí: bílého obdélníkového pozadí, červenomodrého Tchegŭg znaku nacházejícího se uprostřed a čtyř trigramů, kdy každý je umístěn v jednom rohu vlajky. [66]

Bílá barva je tradiční pro korejskou kulturu a reprezentuje čistotu, mír a klid. Tradičně se využívala v každodenním odívání od devatenáctého století a můžeme ji vidět i v současných verzích tradičních korejských krojů hanbok. Celobílý hanbok je v Koreji také spojován s pohřby. [67] Kruh uprostřed reprezentuje podobně jako jing a jang rovnováhu ve vesmíru. Červená polovina reprezentuje pozitivní kosmickou energii a modrá polovina reprezentuje naopak energii negativní. Spolu tyto dvě síly tvoří balanc. [68] Všechny čtyři trigramy spolu reprezentují fundamentální princip pohybu a harmonii. Každý z trigramů ale samostatně reprezentuje jeden ze čtyř elementů, významy všech trigramů jsou podrobněji popsány níže. [69]

Trigram	Nebeské tělo	Roční doba	Světová strana	Ctnost	Rodina	Živel	Význam
☰	Nebe	Jaro	Východ	Lidskost	Otec	Vzduch	Spravedlnost
☲	Slunce	Podzim	Jih	Spravedlnost	Dcera	Oheň	Uskutečnění
☵	Měsíc	Zima	Sever	Inteligence	Syn	Voda	Vědomosti
☷	Země	Léto	Západ	Zdvořilost	Matka	Země	Vitalita

Tabulka 4: Významy trigramů korejské vlajky

Mnoho korejců nevnímá korejskou národní vlajku jen jako státní symbol ale spíše jako vlajku etnickou, která reprezentuje korejské vlastenectví a nacionalismus. Vlajka tak tedy pro korejce reprezentuje spíše tzv. „korejskou rasu", než že by reprezentovala jen Korejskou republiku jako stát, což je velmi rozdílný přístup v porovnání s jinými státy, kde je vlajka brána převážně jako politický postoj a vyjádření. Korejci tak svoji vlajku

[66] ECKERT, Carter J. Dějiny Koreje. Str. 11-82
[67] (IZ) The National Flag - Taegeukgi.
[68] BAŘINKA, Jaroslav. Kulturní tradice Dálného východu. Str. 295-299
[69] I-ťing: Kniha proměn. Přeložil Oldřich KRÁL. Str. 21-21

používají s ještě daleko větším respektem, než je běžné. Díky této myšlence je možné si všimnout, že korejci mají svoji národní vlajku rádi na očích a můžeme se s ní setkat na mnoha místech, od obchodů po běžnou domácnost, tak jako tomu je i v seriálu. Toto možná až nadměrné užívání korejské vlajky v seriálu také pomáhá divákovi neustále připomínat o jaké etnické skupině toto dílo je.

6.4.2 Soška kočky Maneki neko

Jednou z dalších v očích západního diváka typickou asijskou věcí a symbolem je soška kočky, která se v seriálu pravidelně objevuje v obchodě pana Kima na poličce za pokladním pultem. Správný název pro tuto „šťastnou kočku" je Maneki neko pocházející z japonštiny. V angličtině se tomuto symbolu přezdívá také lucky cat (šťastná kočka), nebo se doslovně překládá japonský výraz anglicky jako beckoning cat, čili vítací, kynoucí nebo vábící kočka. Spousta lidí žijících na Západě ji ale spíše nazývá jako kočku mávající. Jak již samotný název napovídá, tyto sošky pochází z Japonska a jsou často uznávány jako symbol štěstí. Sošky mají podobu plemene japonské krátkoocasé kočky (někdy také jako japonský bobtail) se zvednutou tlapkou. Tyto sošky jsou většinou vystavovány v obchodech, restauracích, barech, kasinech a hernách, hotelech, ale i v ostatních službách jako jsou například i prádelny či kadeřnictví. V dnešní době se také věří tomu, že pokud bude mít člověk talisman či sošku Maneki neko v ložnici, zajistí mu dobré výsledky a životní úspěch. Vždy by se ale měly nacházet v blízkosti vchodu. Mimo sošky lze tento motiv často najít i na přívěscích, pokladničkách, ale i jako květináč či osvěžovač vzduch do auta. Maneki neko jsou většinou zobrazovány, jak drží japonskou koban minci (oválná zlatá mince z doby Edo) jednou tlapkou a druhou tlapkou má v kynoucím gestu, které je japonsky tradičně s vnitřní stranou tlapky dolů. Pro západní trh jsou tyto sošky někdy vyráběny s dlaní směřující nahoru, což je pro západní trh daleko více pochopitelnější jako kynoucí či vítací gesto. Sošky jsou dnes vyhotovovány v mnoha barevných provedeních, nejčastěji je však můžeme vidět v bílé, černé a zlaté s červenou stuhou či obojkem kolem krku. Bílé barvě je přiřazováno všeobecné štěstí, zatímco černá barva by měla odhánět vše zlé, zlatá či žlutá by měla přilákat bohatství. Někdy je také možné se setkat s červeným a růžovým vyhotovením sošky. Červená by měla zajistit dobré zdraví a růžová lásku. Mimo barvu se liší také detaily a zpracování jednotlivých sošek a v dnešní době jsou již běžně vyráběny s mechanickým zařízením, které pohybuje zdviženou tlapkou dopředu a dozadu. Nejčastěji jsou Maneki neko vyráběny z porcelánu

či plastu, dají se najít také exempláře vyřezané ze dřeva, vytesané z kamene nebo kovové odlitky. Díky její popularitě a častému výskytu v asijských čtvrtích, zejména v čínských a vietnamských, mnoho lidí na západě ji nevnímá jako symbol pocházející z Japonska, ale spíše z Číny. Často ji také lidé mylně nazývají čínská šťastná kočka (anglicky: Chinese lucky cat) nebo zlatá kočka (anglicky: golden cat). Proto je v mnoha filmech a seriálech, stejně jako i v Kimově večerce, využívána jako symbol Asie, ačkoliv s korejskou kulturou nemá vlastně žádnou spojitost a v Koreji se tímto symbolem setkáme jen opravdu velice zřídka.[70]

6.4.3 Soška Doraemona a Bezpáteřníka

V epizodě, kdy ke Kimům přijede na návštěvu Janetina sestřenice Najŏng z Koreji, si můžeme všimnout záběru na výlohy plnou figurek dvou postaviček. Konkrétně se jedná o postavičky Doraemona a Bezpáteřníka. Obě postavy pochází z Japonska a jedná se o další klasické použití symbolů spojených s asií, ovšem bez ohledu na to, zda jsou spojené se správnou zemí.

Doraemon je postava ze stejnojmenného japonského manga komiksu napsaného a ilustrovaného Fujiko Fujio, cože je pseudonym pod kterým tvořila dvojce Hiroshi Fujimoto a Motoo Abiko. Manga v Japonsku vycházela již od roku 1969, ale svého anglického vydání se dočkala až v roce 2013. Manga se dočkala i svojí televizní anime adaptace. V Japonsku to bylo v roce 1979 a vysílání trvalo až do roku 2005, kdy skončila původní série a začala se vysílat série nová. V roce 2014 se svět dočkal také anglické verze série z roku 2005. Doraemon vypráví příběh robotické kočky z dvacátého druhého století, která na zem přišla, aby pomohla malému chlapci, který má špatné známky a je ve škole šikanovaný. Robotický kocour Doraemon a chlapec Nobita se spřátelí a zažívají spolu různá dobrodružství.[71]

Bezpáteřník je vedlejší postava z populárního animovaného filmu Cesta do fantazie z dílny studia Ghibli. Bezpáteřník je přízrak, který je schopný reagovat na emoce ostatních, případně je pozřít a převzít tak nejen jejich osobnost, ale také některé fyzické vlastnosti, jako například hlas. Zároveň je schopný přetvářet věci, jako třeba bláto na zlato.

[70] (IZ) Feline Folklore: Decoding the Lucky Cat.
[71] (IZ) Doraemon.

Film cesta do fantazie, režírovaný a napsaný Hayaem Miyazaki, který vyšel v roce 2001. Příběh provází mladíčku Čihiro, která se dostane do světa bohů a přízraků, odkud musí zachránit sebe a svoje rodiče. Tento film je považován za jeden z nejznámějších japonských animovaných filmů. V roce 2003 získal tento film Oscara za nejlepší celovečerní animovaný film a dodnes se těší velké oblibě mezi diváky všeho věku.[72]

7 Diskuze

Téma orientalismu má dlouhou tradici a ani v dnešní době neztrácí na významnosti, zejména protože se s tímto tématem můžeme setkávat v každodenním životě, aniž bychom si to nějak uvědomovali. Proto je třeba díla, která se nějakým způsobem dají spojit s orientalismem, analyzovat a určitým způsobem zhodnocovat. Zvláště pak v dnešní době, kdy je otázka reprezentace, stereotypu a rasismu velmi důležitá a diskutovaná. Média ,jako je film a televize, jsou prostředkem, díky kterému se asi největší množství diváků setkává s odlišnými kulturami a utváří si tak na ně názor někdy i ve velmi krátkém čase. Názor utvořený díky filmu nebo televizi však nemusí být vždy založený na realitě. To může mít za důsledek oddalování kultur, nebo prohlubování určitých nepravdivých stereotypů. V této době by však měl být záměr tvůrců kultury vyobrazovat autenticky a propast tak mezi kulturami zmenšovat a přibližovat je k sobě.

Prací na téma orientalismu lze najít nespočet jak v zahraničí, tak i v Česku. Velký počet je i prací, které se přímo zaměřují na orientalismus v populární kultuře, potažmo filmu a televizi. Většina těchto prací se však zaměřuje především na negativní orientalismus a díla, která ho reprezentují. Prací, které by se zaměřovaly více na pozitivní orientalismus, je spíše poskromnu. To neznamená, že by ale neexistovaly žádné. Stejně tak jako se postupně objevují častěji díla, která jsou z pohledu orientalismu pozitivní, objevují se v posledních letech i takto zaměřené vědecké práce a články. Většina takových článků je zaměřena především na reprezentaci Asiatů ve filmu a televizi jako celku a nezaměřují se pouze na jednu národnost nebo etnikum. Lze však očekávat, že čím více se budou objevovat díla jako je Kimova večerka, která takovéto zaměření sama mají, tím více se bude objevovat prací s konkrétním zaměřením.

[72] (IZ) No-Face.

Ačkoliv Kimova večerka vyšla z analýzy jako představitel pozitivního orientalismu, i přes některé nepříliš autentické prvky, nemůžeme toto dílo brát jako směrodatné pro všechna díla, která divákům představují asijskou kulturu. Abychom opravdu mohli posoudit, zda se reprezentace a zobrazování Asiatů ve filmu a televizi mění k lepšímu a upouští se od negativního orientalismu a zažitých stereotypů, bylo by třeba analyzovat daleko více než pouze jeden televizní seriál. Stejně jako výběr filmu nebo seriálu, může konečný výsledek ovlivnit i země, ve které byl produkován. Každá země se může ve svém vnímání Asiatů lišit a co je na jednom místě vnímáno jako nepřístupné a rasistické, může být v jiné zemi vnímáno ještě jako v pořádku.

Reprezentace Asiatů, potažmo korejců, má v západních médiích jako je film a televize před sebou ještě dlouhou cestu. I přes to se snad dá říct, že je způsob reprezentace na dobré cestě. Je možné nejenže se v budoucnu bude zvyšovat počet děl, které obsazují asijské herce, věnují se asijským postavám a jejich kulturám, tak že budou tato díla stavěna na realitě a ne pouze na stereotypu. Hlavním cílem do budoucna není pouze pozitivní reprezentace Asiatů i všech ostatních menšin v západních médiích, ale také sblížení těchto kultur. S tímto přístupem pak může být film i televize prostředkem pro boj proti stereotypům, předsudkům a také rasismu.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo analyzovat televizní seriál západní produkce, který se věnuje imigrantům v Kanadě, přicházejícím z Jižní Koreje. Hlavním tématem této analýzy byly použité orientalizující prvky, které pomáhají utvářet divákovi názor na jihokorejské imigranty prostřednictvím mainstreamového média, kterým je v tomto případě televize a vysílací platforma Netflix. Cílem této analýzy byla především snaha zjistit, jaké informace Kimova večerka divákovi podává a zda staví pouze na určitém stereotypu, dle kterého vykresluje korejské imigranty, ačkoliv nemusí být pravdivý, či se snaží co nejlépe odrážet realitu.

Pro účely pozdější analýzy bylo třeba v teoretické části osvětlit několik klíčových pojmů. Asi nejdůležitějším je pro tuto diplomovou práci pojem orientalismus, který ve stručnosti vyjadřuje imitaci prvků z východních kultur Západem či určitý pohled Západu na Východ, který může být zkreslený. Orientalismus je i něco, co se má snažit vyjádřit a pochopit rozdíly mezi Východem a Západem. Orientalismus může dle různých teorií Východ od Západu oddalovat, v takovém případě hovoříme o orientalismu negativním, nebo přibližovat, což je naopak orientalismus pozitivní. V obou případech velmi záleží na informacích, které jsou ohledně Orientu podávány. Orient je spolu s Okcidentem dalším důležitým pojmem, který je v teoretické části vysvětlen a pomáhá nám pochopit, kde jedna část v chápání tohoto světa končí a druhá, ta západu spíše neznámá, začíná. Vysvětleny jsou také další pojmy, které jsou ke studiu orientalistiky a k pochopení orientalismu nezbytné. Dále je v teoretické části představen samotný seriál Kimova večerka, divadelní hra, která mu byla předlohou, dějová linka, hlavní postavy i kritika, které se seriálu dostalo. Poté se v teoretická část věnuje reprezentaci Asiatů v západních médiích, především ve filmové a seriálové tvorbě. Tato část shrnuje v jaké frekvenci a jakým způsobem jsou Asiaté v západní filmové a seriálové tvorbě reprezentováni, s jakými stereotypy a archetypy postav se můžeme setkávat a jak se tato reprezentace s postupem času mění. S reprezentací Asiatů na západě jsou pevně spjaty i dva kontroverzní termíny - yellowface a whitewashing. Yellowface označuje techniku maskování a líčení, při níž se snaží na bělošském herci vytvořit dojem, že se jedná o Asiata. Navíc většinou tato technika vytváří z herců spíše karikaturu Asiatů, než aby věrohodně napodobovala jejich rysy a vzhled, ale naštěstí se od ní začalo ve filmu a televizi ve velkém upouštět. Dodnes se však dají najít i výjimky, které jsou i z poměrně

nedávné tvorby. Zatímco yellowface je technika v posledních desetiletích spíše výjimečná a globálně odsuzovaná, s praktickou whitewashing se můžeme setkat o mnoho častěji a ne vždy se setkává s tak ostrou kritikou. Jedná se o obsazování herců bílé pleti do rolí postav, které mají jiný původ. V tomto případě se tedy jedná o postavy asijského původu. Toto je jeden z problémů a důvodů nízké reprezentace asijských herců a postav ve filmu a televizi.

V praktické části diplomové práce byla provedena analýza vybraného segmentu seriálu Kimova večerka se zaměřením na orientalizující znaky týkající se korejců a korejských imigrantů na západě. K analýze byly vybrány tři konkrétní epizody z první série seriálu. Tyto epizody byly zvoleny po několikanásobném zhlédnutí seriálu z toho důvodu, že v nich byly scény s orientalizujícími prvky nejvýraznější a také nejčastější. První série byla navíc zvolena proto, že se podle ní většinou divák rozhodne, zda bude sledovat celou show, či nikoliv. Tento první pohled také utváří v divákovi určitý názor, pokud se jedná o jeho první setkání s tématem korejských imigrantů na Západě, potažmo celkově s korejci a korejskou kulturou. Vybrané epizody jsou pro potřeby analýzy rozdělené dle scén, ve kterých se objevují orientalizující znaky, tyto znaky jsou zde popsány, popřípadě blíže specifikovány, pokud je to potřeba. Celkem bylo na všech třech epizodách analyzováno čtyřicet tři scén, ve kterých se vyskytují orientalizující znaky, které se v některých případech velmi často opakují. Tyto identifikované orientalizující znaky byly poté rozděleny do větších tematických skupin, podle toho jak spolu souvisí. Jedná se konkrétně o tematické skupiny: Západní pohled na Asiaty a imigranty, Užití jazyka, Hodnotové soudy postav a Symboly a znaky asijské kultury. Jednotlivé tematické skupiny jsou poté v práci popsány, vysvětleny a zároveň je tak potvrzeno, či vyvráceno zda jsou tyto znaky založeny na skutečnosti, či odráží pouze určitý stereotyp a vytváří tak u diváka orientalizující pohled na korejské imigranty a tedy i na Asiaty obecně.

Z výsledků této analýzy můžeme dojít k závěru, že seriál Kimova večerka je příkladem orientalismu pozitivního, který má k sobě jednotlivé kultury přibližovat. I přes to, že se v seriálu objevují některé nepřesné a nebo i stereotypní znaky, stále jsou zastoupeny v menší míře než ty, které jsou stavěny na faktu. Kimova večerka se dokonce některé tyto zažité stereotypy snaží zbořit a prezentovat divákovi místo toho realitu. Tyto výsledky mohou být indikátorem, že se způsob reprezentace Asiatů v dílech západní produkce zlepšuje. K takovému silnému závěru by však bylo třeba provést analýzu na daleko více

dílech. Jednotlivé filmy a seriály se od sebe v tomto ohledu mohou diametrálně odlišovat a tak nelze situaci posoudit z analýzy pouze jediného seriálu. Předpokladem však je, že seriálů a filmů, které reprezentují Asiaty a zobrazují je a jejich kulturu reálně, bude s postupem času přibývat a to nejen kvůli současné popularitě asijské, potažmo korejské kultury.

Resumé

The aim of this thesis was to analyze a TV series of Western production which portrays South Korean immigrants in Canada. The main theme of this thesis were Orientalism and the orientalism elements used in the show. The main goal of this analysis was to find out what information Kim's convenience gives the viewer and whether it is based only on stereotype or reflect reality as best as possible.

For the purposes of the analysis it was necessary to shed light on several key concepts in the theoretical part. The most important for this diploma thesis is the term orientalism which expresses the imitation of elements from Eastern cultures by the West or a certain view of the West on the East which may be distorted. Orientalism is also something that seeks to express and understand the differences between East and West. According to various theories Orientalism can drift the East away from the West. In that case we are talking about negative orientalism or approach. If Orientalism tries to bring cultures together it is called positive Orientalism. In both cases the information provided about the Orient is very important. The Orient together with the Occident is another important concept that is explained in the theoretical part and helps us understand where one part of the understanding of this world ends and the other begins. Other concepts that are necessary for understanding Orientalism are also explained. Furthermore, the theoretical part presents the series Kim's Convenience and the play that it is based on, the storyline, the main characters and the critics. The theoretical part also deals with the representation of Asians in the Western media.

In the practical part of the thesis an analysis of a selected segment of the Kim's convenience series was performed. It focused on orientalizing features concerning Koreans and Korean immigrants in the West. Three specific episodes from the first series of series were selected for analysis. Selected episodes were divided for the purposes of analysis according to the scenes in which the orientalizing features appear. These features are described or specified in more detail if necessary. A total of forty-three scenes were analyzed. These identified orientalizing features were then divided into larger thematic groups. The thematic groups are as follows: The Western View of Asians and Migrants, The Use of Language, Values of Characters, and Symbols of Asian Culture. The individual thematic groups were then described and explained. After the analysis it is

confirmed or refuted whether these features are based on facts or reflect only a certain stereotype and thus creates a viewer-oriented view of Korean immigrants and therefore of Asians in general.

From the results of this analysis we can conclude that the series Kim's convenience is an example of positive orientalism which brings cultures together. Despite the fact that some inaccurate or even stereotypical characters appear in the series they are still present to a lesser extent than those that are based on fact. Kim's convenience tries to break down some of these stereotypes and present reality to the viewer. These results may be an indicator that the way in which Asians are represented in Western production is improving. However, such a strong conclusion would require an analysis on far more films or TV series.

Seznam literatury a pramenů

Literatura

BAŘINKA, Jaroslav. Kulturní tradice Dálného východu. Praha: Odeon, 1980. ISBN 01-117-80.

BURUMA, Ian a Avishai MARGALIT. Occidentalism : A Short History of Anti-Westernism. Atlantic Books, 2004. ISBN 978-1843542872.

ECKERT, Carter J. Dějiny Koreje. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. Dějiny států. ISBN 80-7106-411-4.

GLOAG, Kenneth a David BEARD. Musicology: The Key Concepts. Routledge, 2005. ISBN 9780415316927.

HALLAQ, Wael B. Restating Orientalism: A Critique of Modern Knowledge. Columbia University Press, 2018. ISBN 978- 0231187626

HÁLOVÁ, Monika. Walt Disney a orientalismus: Legenda o Mulan (1998). Dálný východ. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, 2. pp. 95-103. ISBN 978-80-244-5624-9. ISSN 1805-1049.

I-ťing: Kniha proměn. Přeložil Oldřich KRÁL. Praha: Maxima, 1995. ISBN 80-901333-2-0.

KOL. Československí vědci v Orientu I.. Praha: Scriptorium, 2012. 423 s. ISBN 978-80-87271-62-9.

LEE, Robert G. Orientals: Asian Americans in popular culture. Chicago, Illinois, USA.: Temple University Press, 1999. ISBN 978-1566397537.

MACFIE, Alexander L. Orientalism: A Reader. NYU Press, 2001. ISBN 978-08-1475-665-2.

Ottův slovník naučný: illustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí. [Praha]: Paseka, 2003. ISBN 8072031171.

SAID, Edward W. Orientalismus: západní koncepce Orientu. Praha: Paseka, 2008. ISBN 978-80-7185-921-5.

UHER, David a Tereza SLAMĚNÍKOVÁ. Rowan Atkinson zpívající, orientalizující. Dálný východ. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 2. ISBN 978-80-244-5624–9. ISSN 1805-1049.

Internetové zdroje (IZ)

ABAD-SANTOS, Alex. What "Fresh off the Boat" means to Asian-Americans. Vox [online]. 16 January 2015 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://www.vox.com/2014/5/15/5717046/what-fresh-off-the-boat-means-to-asian-americans

BROOK, Tom. When white actors play other races. BBC [online]. 6 October 2015n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.bbc.com/culture/article/20151006-when-white-actors-play-other-races?referer=https%3A%2F%2Fen.wikipedia.org%2F

BROOKS, Xan. Cloud Atlas under fire for casting white actors in 'yellowface' makeup. The Guardian [online]. 26 October 2012n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/film/2012/oct/26/cloud-atlas-under-fire-yellowface

CLARK, Alexis. How the History of Blackface Is Rooted in Racism. History [online]. 20 April 2021n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.history.com/news/blackface-history-racism-origins

CONTEXT: THE FORCE THAT BINDS US. Orientalism: The Phantom Menace [online]. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://orientalismthephantommenace.wordpress.com/context-the-force-that-binds-us/

DANIHER, C. On Teaching Kim's Convenience: Asian American Studies, Asian Canadian Studies, and the Politics of Race in Asian Canadian Theatre and Performance Studies. Theatre Research in Canada / Recherches théâtrales au Canada, 39(1). https://doi.org/10.7202/1055465ar

Disney's Aladdin and Orientalism: time for a rethink? The Courier: The Independent Voice of Newcastle Students [online]. 2021 [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.thecourieronline.co.uk/disneys-aladdin-and-orientalism-time-for-a-rethink/

DOBOŠ, Pavel. Orientalismus: západní koloniální koncepce nezápadních oblastí. Encyklopedie Migrace [online]. 20 August 2019 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://www.encyclopediaofmigration.org/orientalismus-zapadni-kolonialni-koncepce-nezapadnich-oblasti/

Doraemon. Fandom [online]. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://doraemon.fandom.com/wiki/Doraemon_Wiki

EHRLICH, David a Hanh NGUYEN. Why 'Death Note' Is Guilty of Whitewashing, and What We Can Do to Prevent More Movies Like It. IndieWire [online]. 31 August 2017n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.indiewire.com/2017/08/death-note-whitewashing-conversation-1201871811/

FANG, Jenn. Yellowface, Whitewashing, and the History of White People Playing Asian Characters. Teen Vouge [online]. 8 August 2018n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.teenvogue.com/story/yellowface-whitewashing-history

Feline Folklore: Decoding the Lucky Cat. Japan Craft [online]. 27 February 2017 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://japancraft.co.uk/blog/decoding-the-lucky-cat/

GHAHREMANI, Tanya. 25 Minority Characters That Hollywood Whitewashed. Complex [online]. 1 April 2013n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.complex.com/pop-culture/2013/04/25-minority-characters-that-hollywood-whitewashed/

HALLIDAY, Fred. 'Orientalism' and its Critics. British Journal of Middle Eastern Studies [online]. 1993, 20(2) [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.1080/13530199308705577

HOUPT, Simon. The abrupt end of Kim's Convenience: Why did CBC let its beloved sitcom close up shop? The Globe and Mail [online]. 26 March 2021n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.theglobeandmail.com/arts/article-the-abrupt-end-of-kims-convenience-why-did-cbc-cancel-its-beloved/

HUNE-BROWN, Nicholas. Can Kim's Convenience help fix TV's diversity problem? Thunderbird Entertainment [online]. 21 September 2016n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://thunderbird.tv/2016/09/21/can-kims-convenience-help-fix-tvs-diversity-problem/

CHANG, Chris. Work-life balance becomes priority for S. Korean Millennials: Survey. Taiwan Newa [online]. 6 January 2020n. l. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://www.taiwannews.com.tw/en/news/3850151

CHARACTERS: Janet. CBC [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.cbc.ca/kimsconvenience/characters/janet

CHARACTERS: Jung. CBC [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.cbc.ca/kimsconvenience/characters/jung

CHARACTERS: Kimchee. CBC [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.cbc.ca/kimsconvenience/characters/kimchee

CHARACTERS: Mr. Kim ("Appa"). CBC [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.cbc.ca/kimsconvenience/characters/appa

CHARACTERS: Mrs. Kim ("Umma"). CBC [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.cbc.ca/kimsconvenience/characters/umma1

Indiana Jones must retire: Archaeology, imperialism and fashion in the digital age. Everyday Orientalism [online]. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://everydayorientalism.wordpress.com/2017/08/22/indiana-jones-must-retire-archaeology-imperialism-and-fashion-in-the-digital-age/

KIM, Annie. How 'Crazy Rich Asians' Highlights Hollywood's Ethnic Casting Problem. Style Caster [online]. 22 August 2018n. l. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://stylecaster.com/cast-asians-as-wrong-ethnicities/

KIM, Su Yeon. Defining Tiger Parenting in Chinese Americans. Human Development [online]. 2013, September 2013, 56(4), 2017-222 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: doi:https://dx.doi.org/10.1159%2F000353711

Kim's Convenience: Awards. IMDb [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt5912064/awards

Kim's Convenience: Plot. IMDb [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt5912064/plotsummary

KIM'S CONVENIENCE: SEASON 1. Rotten Tomatoes [online]. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.rottentomatoes.com/tv/kims_convenience/s01

LANCASTER, Clay. Oriental Forms in American Architecture 1800-1870. The Art Bulletin [online]. 1947, 29(3), 183-193 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.2307/3047129

LEE, Adrian. How to do an on-screen accent—and why it can be okay. Maclean's [online]. 11 October 2016n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.macleans.ca/culture/arts/how-to-do-an-on-screen-accent-and-why-it-can-be-okay/

MCGUIRE, Kay. Two Worrying Possibilities For Netflix's Avatar: The Last Airbender Problems. ScreenRant [online]. 13 August 2020n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://screenrant.com/avatar-last-airbender-netflix-show-problems-whitewashing-shipping/

Memoirs of Geisha: Orientalism and the Limited Transformation of Chiyo. WH-China Initiative for Film and New Media [online]. 7 February 2013n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: http://chinese.blogs.wm.edu/2013/02/07/group-post/

MIKDADI, Ridha. Orientalism and the Representation of ‘Others’ in The Mummy. Lore Journal [online]. 16 March 2013 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: http://www.lorejournal.org/2003/03/orientalism-and-the-representation-of-‘others’-in-the-mummy-by-ridha-mikdadi/

MOREA, Jordan. ‘Kim’s Convenience’ to End With Season 5 on CBC. Variety [online]. 8 March 2021n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://variety.com/2021/tv/news/kims-convenience-ending-season-5-canceled-1234925006/

MORGAN, Thad. How Hollywood Cast White Actors in Caricatured Asian Roles. History [online]. 18 March 2021n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.history.com/news/yellowface-whitewashing-in-film-america

NASH, Geoffrey. Literary Orientalism: A Companion (review). The Byron Journal [online]. 2009, 25 December 2009, 37(2), 189-190 [cit. 2021-4-30]. ISSN 1757-0263. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.1353/byr.0.0064

NGUYEN, Viet Thanh. Asian Americans Are Still Caught in the Trap of the ‘Model Minority’ Stereotype. And It Creates Inequality for All. Time [online]. 26 June 2020n. l. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://time.com/5859206/anti-asian-racism-america/

No-Face. Fandom [online]. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://ghibli.fandom.com/wiki/No-Face

PERENCEVICH, Emme. Not All Asians Look the Same. The Little Hawk [online]. 19 December 2019n. l. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://www.thelittlehawk.com/52669/opinion/not-all-asians-look-the-same/

PROIS, Jessica. Asian Actors Have Earned Just 1 Percent Of Oscar Nominations In 89 Years. Huffpost [online]. 24 February 2017n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.huffpost.com/entry/asians-oscar-acting-nominations_n_58b0724de4b0a8a9b781d4f2

ROSE, Steve. Ghost in the Shell's whitewashing: does Hollywood have an Asian problem? Variety [online]. 31 March 2017n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/film/2017/mar/31/ghost-in-the-shells-whitewashing-does-hollywood-have-an-asian-problem

SAGE, Alyssa. Marvel Responds to 'Doctor Strange' 'Whitewashing' Criticisms Over Tilda Swinton Casting. Variety [online]. 27 April 2016n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://variety.com/2016/film/news/doctor-strange-whitewashing-tilda-swinton-marvel-1201762267/

SMITH, Stacy L., Marc CHOUEITI a Katherine PIPER. Race/Ethnicity in 600 Popular Films: Examining On Screen Portrayals and Behind the Camera Diversity [online]. Southern California, 2013 [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://annenberg.usc.edu/sites/default/files/MDSCI_Race_Ethnicity_in_600_Popular_Films.pdf

TAI, Chloe. Here's why everyone should watch 'Kim's Convenience'. The Daily Targum [online]. 21 April 2020n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://dailytargum.com/article/2020/04/kims-convenience-review

The Importance of Family in Korean Culture. OptiLingo [online]. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://www.optilingo.com/blog/korean/the-importance-of-family-in-korean-culture/

The National Flag - Taegeukgi. Ministry of the Interior and Safety [online]. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://www.mois.go.kr/eng/sub/a03/nationalSymbol/screen.do

The Value and Meaning of the Korean Family. Asia Society [online]. [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://asiasociety.org/education/value-and-meaning-korean-family

WONG, Tony. Kim's Convenience mines Korean grocery store for laughs. Toronto Star [online]. 9 October 2016n. l. [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: https://www.thestar.com/entertainment/television/2016/10/09/kims-convenience-mines-korean-grocery-store-for-laughs.html